

POTOVANJE K SEBI IN OKROG SVETA

Karmen Majcen

Projekt delno finančira Evropska unija. Za vsebino je odgovoren UNICEF Slovenija in v nobenem primeru ne izraža stališča Evropske unije.

unicef

Svet je okrogel zato, da ga lahko obkroža prijateljstvo. P. T. de Chardin

Spoznavajmo otroke sveta je uspešen projekt UNICEF-a Slovenija, ker ste ga posvojili mnogi vzgojitelji in vzgojiteljice v vrtcih, skupaj z otroki in njihovimi starši. Prepoznali ste sporočilo projekta, ki ni le informacija o življenju otrok po svetu. Projekt nas uči o razlikah med otroki na skupnem planetu. Ljudje smo si različni, razlikujemo se po barvi kože, govorici, življenjskih pogojih in navadah, otroci pa so vedno otroci in imajo pravico do otroštva in lastnega razvoja. Ta pravica velja za vse otroke sveta. Pri uresničevanju projekta se je pokazala vaša domiselnost, ustvarjalnost, dopolnjevali ste ga, kar nas je spodbudilo, da smo v priročnik dodali vsebine in ga ponatisnili – z željo, da se bodo v ta projekt vključili tudi drugi vrtci, še zlasti leta 2008, ki je leto medkulturnega dialoga.

Naj velja slovenski pregovor: »Kar se Janezek nauči, to Janez zna!«

Vabimo vas, da se pridružite projektu, za dobro otrok!

Zora Tomič
Predsednica UNICEF-a Slovenija

POTOVANJE K SEBI IN OKROG SVETA
Avtorka: Karmen Majcen
Glavna urednica: mag. Maja Vojnovič
Urednica: Maja Pipan
Društvo UNICEF Slovenija, Pavšičeva 1, Ljubljana
Obliskovanje: STUDIO 3S d. o. o.
Natisnila tiskarna Collegium Graphicum d. o. o.
Ljubljana, september 2008
Pokrovitelj: OBI trgovina z materiali za gradnjo in dom d. o. o., Jurčkova cesta 226, SI -1000 Ljubljana

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
37.035(035)
371.3:373.2(035)
MAJCEN, Karmen
Potovanje k sebi in okrog sveta / Karmen Majcen. - Ljubljana:
UNICEF, 2008
ISBN 978-961-6626-08-8
238928896

NAGOVOR AVTORICE

Pred vami je priročnik, ki je pravzaprav zbirka dejavnosti s področja medkulturne vzgoje v predšolskem obdobju. Podlaga zanj je celoleten projekt, ki sem ga s pomočjo vzgojiteljice Mete Magister Derlink v šolskem letu 2001/02 izvajala v vrtcu Rožnik, enota Sattnerjeva, Viški vrtci – Ljubljana. Med projektom je bilo v skupino vključenih 13 otrok, starih od 2 do 6 let.

V kombinirani skupini je različnost otrok že sama po sebi pravilo. Različno stari otroci imajo drugačne potrebe, sposobnosti in značilnosti. Mlajši se veliko naučijo od starejših, ti pa radi pomagajo mlajšim. Med njimi je manj tekmovalnosti, odnosi so naravnejši in bolj podobni širši družinski skupnosti.

V skupino so bili vključeni tudi otroci osmih staršev drugih narodnosti. Imeli smo avstralsko in hrvaško družino in mamici iz Danske in Bolgarije. Nekaj staršev je študiralo v tujini, nekateri so precej potovali, zato so tudi otroci veliko prepotovali za svojo starost. Tudi z letali. Zaradi avstralskih otrok smo se v skupini občasno sporazumevali v angleškem jeziku. Različnost, ki je bila v skupini spontana in naravna, je bila dobro izhodišče za projekt. Različnost kot življenjski slog skupine.

Ključna beseda, nekakšno vodilo projekta, je bila TOLERANCA. Biti strpen do drugega, tebe, ki nisi »jaz«, drugačne kulture, običajev, potreb, želja, drugačnih sanj in hrepenenj, drugega spola, barve kože, jezika, videza, drugačne duhovnosti, drugačnih misli, stališč in vrednot ... Glavni namen projekta je bilo ZAVEDANJE. V prvem delu samozavedanje, potem pa ozaveščanje in učenje pravilnih odnosov. Zdele se mi je smiselno, da se v prvem delu projekta posvetimo delu na sebi. Če hočeš biti odprt za novo, drugačno, moraš biti najprej trdno zasidran v samem sebi. Mitscherlich pravi: »Za dober skok v življenje se moramo odriniti s trdnega mesta.« Prvi korak potovanja je bil od mene k tebi. Otroci naj bi ozavestili svoj odnos do drugih otrok in se imeli možnost veseliti drug drugega in skupnosti kot celote. Samo tisti človek, ki je v svojem ožjem okolju sposoben uvideti potrebe in težave drugih ter jim pomagati, bo te vrednote zmogel prenesti tudi na širše okolje. Enako bržkone velja tudi za otroke. Naslednji korak potovanja nas je popeljal v raziskovanje pojma družine. Pri tej temi so me vodili naslednji poudarki:

- ljubezen kot najpomembnejši temelj družinske skupnosti,
- spoštovanje otroštva,
- različni tipi družin,
- preseganje stereotipnih spolnih vlog.

Od zasidranosti v sebi in domačem okolju smo se pripravili za skok v širni svet. Raziskovali smo svoj domači kraj, nato pa še svojo domovino. Vsaka vzgojiteljica naj bi otroke spodbujala k spoznavanju svojega kraja in države. V prazničnem prednovembrem času sem se lotila izziva, kako otrokom predstaviti UNICEF. Nisem želela moralizirati, iskala sem načine, kako v otrokovi duši najti pravo struno, ki bo zazvenela, ko se je dotakne resničnost. Otroke sem seznanila z razmerami, v kakršnih živijo mnogi njihovi vrstniki po svetu. Seznanila sem jih z njihovimi težavami pri oskrbi z zdravo hrano in s pitno vodo, zdravstveni oskrbi in šolanju in problemi zaradi slabih bivalnih prostorov. Povedala sem jim, da problemi niso nerešljivi, da smo vsi prebivalci istega planeta in da se lahko vsakdo od nas odzove odgovorno, če želi. Tudi otroci. Skupaj

smo iskali načine, kako prispevati svoj delež v skrbi za druge. Potem smo se odpravili po svetu. Za vzgojiteljico to pomeni veliko predhodnega študija in priprav – kako izluščiti za vsako državo tiste posebnosti, ki so zanje najbolj značilne in hkrati najbolj zanimive za otroke. Posamezna dežela je lahko prikazana stereotipno, vendar je to stvar vzgojiteljicinega osebnega pristopa in interpretacije. Za potovanja nismo potrebovali veliko: staro blagajno, s katero smo kupili vozne listke za vse dežele sveta, in nekaj stolov, s katerimi smo naredili avtobus, vlak, ladjo ali letalo. Odvisno od tega, kam smo šli. Vse drugo je bila igra. S pantomimo smo reševali vprašanja prtljage (za odpravo v Himalajo smo potrebovali drugačno opremo kot na plovbo čez ocean). S pantomimo smo »preigrali« najrazličnejše okoliščine, povezane s podobo neke države.

V vrtcu nas je obiskalo veliko ljudi, ki so potovali po tujih deželah ali pa so celo prišli od tam. To so bili starši, stari starši, njihovi ter najini prijatelji, beli in črni, stari in mladi. Gostili smo približno 15 ljudi, ki so vsak po svoje predstavili neko državo. Imeli smo tudi nekaj živahnih družinskih večerov – avstralsko, mediteransko in »vročo« afriško zabavo. Prvi dve so pripravili in vodili kar starši. Poudariti velja, da so v vsakem okolju družine, ki so kakorkoli povezane s kakšno tujo, zanimivo deželo. Morda so to Bosanci, Srbi, Albanci, Romi – s pravim pristopom lahko vzgojiteljica starše, ki imajo otroke v njeni skupini, spodbudi, da so z drugimi pripravljeni deliti del svoje kulture, običaje, zanimivosti svoje dežele, njene posebnosti pa tudi podobnosti z našo.

Projekt smo končali s t. i. etnofestivalom, na katerem so otroci plesali in peli pesmi in plese, ki so nas spremljali na potovanju. Starši in otroci so v skupinah risali različne celine in nanje narisali tisto, česar so se spomnili s popotovanj. Te plakate so vsem zbranim predstavili kar otroci sami. Slednji so proti koncu projekta sami od sebe začeli vleči vzporednice, povezovati dejstva in jih med seboj primerjati. Menim, da so se jim informacije globoko vtisnile zato, ker so večino stvari preizkusili sami: kje in kako se je s priborom, z rokami, s paličicami; kje in kako se spi na postelji, rogoznici, v viseči mreži ... Kje vse ljudje stanujejo, kako se grejejo, oblačijo, plešejo, pojejo, kakšne so tradicionalne spolne vloge v različnih kulturah ...

Čeprav so se otroci veliko naučili o življenju ljudi v različnih deželah sveta, to ni bil osnovni namen tega projekta. Pravzaprav je bilo naše dolgo, zabavno in strašno zanimivo potovanje le sredstvo, način, kako v otrocih prebuditi spoštovanje do drugačnosti. Drugačno je lahko lepo, vznemirljivo in zanimivo, drugačno je sprejemljivo, drugačno je dragoceno. Otroci so spoznali, da naš način življenja ni edini zveličaven, najboljši ali samoumeven.

Če se boste tudi vi in vaši otroci nekega dne odpravili na tako ali podobno potovanje, vam iskreno želim – SREČNO POT IN LEPO SE IMEJTE!

Avtorka

UVOD

Spoštovani učitelji in mentorji UNICEF-ovih krožkov!

Priročnik, ki je pred vami, bo že četrto leto zapored ponovno zaokrožil po slovenskih vrtcih in letos prvič tudi med mlajšimi otroki osnovnih šol. Tokrat v dopolnjeni izdaji. Potovanje, ki se začenja, je del širšega projekta z naslovom Globalna ekonomija – globalna solidarnost: Promocija Milenijskih razvojnih ciljev, ki ga UNICEF Slovenija izvaja skupaj z UNICEF-om Slovaška.

Priročnik je sestavljen iz več poglavij, skozi katera otroke popelje v svet. Začne se s spoznavanjem ljudi, najprej sebe, nato družine, nadaljuje pa s spoznavanjem širšega okolja. V vsakem poglavju boste spoznali nov kotiček sveta. Potovanje je namenjeno medsebojnemu spoznavanju in spoznavanju drugih kultur, držav, ras ter običajev po svetu. Predlagane igre, knjige, pesmice, različne publikacije in revije vam bodo omogočile izvajanje zanimivih dejavnosti z otroki, v okviru katerih jih boste spoznavali z razlikami in drugačnostjo ter jih učili sprejemanja in tolerance. S pomočjo predlogov v priročniku boste lahko priredili angleško čajanko, kitajsko kosilo, viteške igre ali uprizorili obisk severnega tečaja. Priročnik je poln zanimivih idej, ki bodo še dodatno spodbudile vašo kreativnost.

Da bo potovanje še zanimivejše, smo letos v priročnik vključili tudi naš dolgoletni projekt izdelovanja punčke iz cunj. Želimo si, da bi skupaj z vami potovala tudi punčka ali fantek iz cunj. Po navodilih, ki jih najdete ob zaključku priročnika, lahko izdelate punčko ali fantka in jima pripravite dnevnik, v katerega boste zapisovali dogodivščine s potovanja.

V vsakem poglavju boste zasledili še poseben nagovor za izdelavo nove punčke, ki se navezuje na obravnavano tematiko. Tako boste na potovanju okrog sveta lahko izdelali Piko Nogavičko, Rdečo Kapico, Božička ali kateri drugi pravljični lik.

Punčke,
avtor: otroci, vzgojiteljice in
starši otrok iz vrtca Vrtojba

„Otroci se ob projektu učijo ročnih del (izdelava punčke), sodelovanja v skupinah, izvedo, kako živijo njihovi vrstniki drugje po svetu, spoznavajo različne tipe družin in pridobijo še mnogo drugih znanj. Punčke na nek način okrepijo tudi vez ter sodelovanje v odnosu starši – otrok – vzgojitelj“.

(iz poročila vrtca Vzgojnovarstvene organizacije Jesenice)

No, sedaj pa hitro spakirajte kovčke, začenja se nepozabno potovanje!

KDO SEM JAZ? IN KDO SI TI? TO SEM JAZ, IN TO SITI.

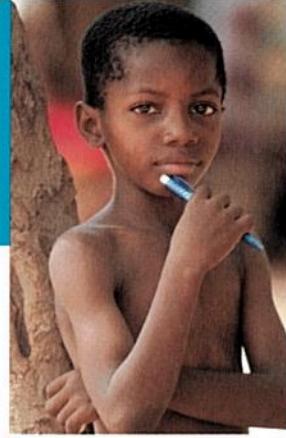

Foto arhiv UNICEF-a.

1. RAZISKOVANJE SVOJEGA TELESA

IGRICE:

- Dobro jutro, ušesa! (samomasaža)
- Prstne igre (slovensko ljudsko izročilo)
- Spoznaj, kako deluje tvoje telo (CD: ČLOVEŠKO TELO, plakat, literatura)
- Poskusi, kaj vse zna tvoje telo (pijemo, jemo, dihamo, se premikamo, smejemo, zehamo ...)
- S čutili zaznavam svet (eksperimenti, literatura)

2. SPROSTITVENE IGRE ZA OTROKE

- Potovanje po telesu
- Dojenček v mamici
- Meditacija: ČUDEŽNI VRT

3. OSEBNE IZKAZNICE

Otroti jih skupaj s starši izpolnijo doma (avtoportret, kaj imam rad, česa ne maram, kaj si želim, česa me je strah, najljubša barva, žival, jed, pijača, igračka, knjiga, moje sanje in hrepenenja, moj najboljši prijatelj ...). Izkaznice polepimo po sobi in jih skupaj prebiramo. Pogovarjam se o medsebojnih razlikah in podobnostih.

4. IGRE NEŽNOSTI IN BLIŽINE

- Dotikalnice (Mucki, Blazine ...)
- Masaža v parih (klasična masaža leže, pečemo pico/torto, vremenska masaža – sede masiramo hrbet)
- Govoriva z očmi, rokami, s hrbiti

5. SOCIALNE IGRE

- Darilo
- Stol na moji desni je prazen
- Gibalne igrice v parih
- Modre hlače, vstanite!

6. RAJALNE IGRE

Slovensko ljudsko izročilo (Bela lilija, Ringa raja, Marička sedi na kamenu, Izidor ovčice pasel ...)

7. LIKOVNA UMETNOST

- Naslikamo avtoportret
- Narišemo obrise nog in jih pobarvamo
- Narišemo obrise rok, porišemo prstke z obrazi
- Naredimo odtise rok (lahko tudi nog)
- Otrokom narišem lutke na kolena in prste rok
- Slikamo portret prijatelja
- Narišemo se kot dojenčka/otroka/odraslega/starega človeka
- Skupinska slikarija: *TO SMO MI, MI VSII!*

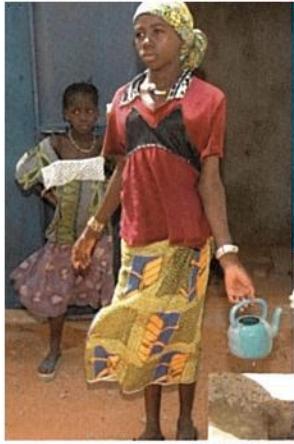

Foto arhiv UNICEF-a.

KDO SEM JAZ? IN KDO SI TI? TO SEM JAZ. IN TO SI TI.

8. GLASBENA UMETNOST

NAUČIMO SE PESMICE:

- PRIJATELJSKA (Mira Voglar)
- MI SE IMAMO RADI
- KO SI SREČEN
- PESEM VESELJA

POSLUŠAMO GLASBO:

- Klasična glasba
- Sprostitvena glasba (zvoki narave ...)
- Glasba za umiritev dojenčkov
- Uspavanke

9. LITERATURA

MOJE TELO:

Poučna literatura:

- Brigid Avison: ZAKAJ NEKI MI KRULI PO ŽELODCU IN DRUGA VPRAŠANJA O ČLOVEŠKEM TELESU. Murska Sobota: Pomurska založba, 1995. (Zakaj neki).
- Emilie Beaumont: ČLOVEK. Ilustr. Sylvie Michelet. Ljubljana: Otroška knjiga OKA: Založništvo Jutro, 1999. (Podobe za najmlajše).
- Emilie Beaumont: MOJ DAN. Ilustr. Sylvie Michelet. Ljubljana: Otroška knjiga OKA: Jutro, 2000. (Podobe za najmlajše).
- Peter Bosmans: S ČUTILI ZAZNAVAM SVET. Ilustr. Johan Verheyen. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 1998.
- Adele Ciboul: ČUTILA. Tržič: Učila, 2001 (Brihtnež).
- Babette Cole: DR. HOV. Ljubljana: Kmečki glas, 1995.
- Mario Gomboli: NAŠE TELO. Ilustr. Carlo A. Michelini. Tržič: Učila, 1996.
- Kristjan Musek Lešnik: OKUŠAM; VIDIM; TIPAM; SLIŠIM; VOHAM. Ilustr. Mojca Fo Sekulič: Ljubljana: Inštitut za psihologijo osebnosti, 2001. (Zbirka Čuti).
- Michele Longour: TELO. Tržič: Učila, 2001. (Brihtnež).
- Mick Manning: MOJE TELO, TVOJE TELO. Tržič: Učila, 1999.
- Moja prva enciklopedija. NAŠE TELO. Tržič: Učila, 1996.
- MOJE TELO ZUNAJ IN ZNOTRAJ: vse, kar morajo otroci med 5. in 8. letom vedeti o človeškem telesu. Prevod Metka Kralj. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 1996.
- Anna Russelmann: NOVICE Z ALEJE MЛЕČНИХ ZOBKOV. Ljubljana: Kres, 1994.
- Anna Russelmann: NOVICE Z VLAKA TREBUŠAKA. Ilustr. Stefan Schulz. Ljubljana: Kres, 1996.

Leposlovje:

- Su Box: TI SI NEKAJ POSEBNEGA. Ilustr. Susie Poole. Ljubljana: DZS, 1997.
- Eric Carle: OD GLAVE DO PETA. Ljubljana: Epta, 1999.
- Judy Hindley: OD NOG DO GLAVE: prva knjiga o tebi. Ilustr. Brita Granström. Radovljica: Didakta, 1999.
- Jutta Langreuter: BABKA PA JEZIK KAŽE! Radovljica: Didakta, 2001.
- Jutta Langreuter: HEJ, TO JE MOJ POPEK! Radovljica: Didakta, 2001.

Neknjižno gradivo:

- MOJE SIJAJNO ČLOVEŠKO TELO. Ljubljana: DZS, cop. 1999 (Multimedija. Učenje + zabava).

ODNOSI:

Poučna literatura:

- Nataša Končnik Goršič: DOBER DAN. Ilustr. Jelka Godec Schmidt. Ljubljana: Slovenska knjiga, 2000. (Mala šola lepega vedenja).
- Nataša Končnik Goršič: PROSIM IN HVALA. Ilustr. Jelka Godec Schmidt. Ljubljana: Slovenska knjiga, 2000. (Mala šola lepega vedenja).
- Sarah Levete: OSAMLJENOST IN PRIJATELJSTVO. Ilustr. Christopher O'Neill. Ljubljana: DZS, 1998. (Spregovorimo).

Leposlovje:

- Friedrich Recknagel: MAJA IŠČE PRIJATELJICO. Ilustr. Ilse van Garderen. Ljubljana: Kres, 1999.
- KDAJ REČEM PROSIM; KDAJ REČEM OPROSTI; KDAJ REČEM HVALA; KDAJ REČEM RAD TE IMAM; KAKO POZDRAVLJAM. Ilustr. Madeleine Brunelet. Ljubljana: Otroška knjiga Oka, 2002. (Pomembne besede).

Strokovna literatura: okovna literatura:

- Renata Srebot in Kristina Menih: POTOVANJE V TIŠINO: sprostitvena vzgoja za otroke. Ljubljana: DZS, 1996. (Pedagoška obzorja).
- Renata Srebot in Kristina Menih: NA KRILIH DOMIŠLJIIJE: domišljija potovanja. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, 1993.
- Renata Srebot in Kristina Menih: PREBUJENA TRATA: aktivne zgodbice. Ilustr. Ptah Menih Stepanov. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, 1993.
- Knaus W. Vopel: SPROSTITVENE IGRE ZA VRTEC IN ŠOLO. Uredila in priredila Anica Uranjek. Ljubljana: Svetovalni center za otroke in starše, 1995.

MOJA DRUŽINA

1. POGOVORI OB NASTAJAJOČEM PLAKATU

- Kako nastane družina (zaljubljenost, ljubezen, odločitev za skupno življenje, otroci ...)
- Kaj potrebuje dojenček – otročiček (oprema, pripomočki za nego, igračke ...)

Foto arhiv UNICEF-a.

2. DIDAKTIČNI KARTONČKI

- Sestavi svojo družino (pripravimo kartončke z osebami različnega spola, starosti, barve kože ...) Pogovor o različnih tipih družin: poročen par z otroki, zunajzakonska skupnost, enostarševska družina, krušni starši, večgeneracijska družina, družina, katere člani so različnih nacionalnosti, ras, religij ...
- Delitev dela v družini (pripravimo kartončke z različnimi gospodinjskimi pripomočki, otroci jih dodelijo različnim članom družine; spodbujamo nestereotipno delitev dela: oba spola, vse generacije družinskih članov lahko opravlajo vsa gospodinjska dela)
- Dojenčki se skrivajo (kartončke z risbami dojenčkov skrijemo po igralnici, otroci jih isčejo)
- Spomin: oprema za dojenčke

3. LUTKOVNA PREDSTAVA

- *POROKA* (o ljubezni)
- *PRI MIHCU DOMA* (nestereotipna delitev dela v družini)

4. FOTOGRAFIJE – RAZSTAVA V IGRALNICI

- Fotografije staršev, vzgojiteljic in starih staršev, ko so bili mladi in zaljubljeni)
- Fotografije dojenčkov (vsi smo bili nekoč dojenčki – otroci, starši, vzgojiteljici)

5. UMETNOST

- Naša družina – nariši
- Naša družina – plastelin
- Pobarvanka – dojenček
- Lepljenka – izrezki iz revij – dojenčki in oprema za dojenčke

6. SPROSTITEV

- Dojenček v mamici
- Pri počitku, med obroki umirjena glasba za dojenčke

7. IGRE Z VLOGAMI

- Otroci od doma prinesejo svoje dojenčke – igračke, njihova oblačila, opremo, voziček ...
- Igramo se *ŠOLO ZA MLADE STARŠE* (poudarek je na delitvi skrbi za dojenčka med oba partnerja)
- Skrb za dojenčka (kopanje v kadeh in čebričkih v igralnici, nega, hranjenje, oblačenje, previjanje, igra, uspavanje, sprehod z vozički po sobi ...)
- Dojenčke – igračke, peljemo na pravi sprehod po okolici vrtca, zapete v naše bunde
- Delitev dela v družini (organiziramo družine, domove po vsej sobi; pozorni smo na nestereotipno delitev dela)

8. OBISKI

- Obiščemo nas pravi dojenčki – sestrice in bratci – z mamicami (nega, igra, hranjenje ...), dojenčka lahko pripelje tudi očka, dedek ...
- V jaslih obiščemo dojenčke, se z njimi igramo, opazujemo nego in skupaj jemo

© UNICEF/
HQ04-0698/
Giacomo Pirozzi

MOJA DRUŽINA

9. SPOLNA VZGOJA

Pogovori ob prebiranju literature (pozorni smo na to, da spolnost ni namenjena le razmnoževanju, je tudi način izražanja ljubezni, pripadnosti, intimnosti)

- MAMA JE ZNESLA JAJCE, Babette Cole
- KAKO SEM PRIŠEL NA SVET, prevedla Metka Kralj
- UČIMO SE LJUBEZNI (3–6 let), R. Giommi, M. Perrotta
- LE OD KOD SE JE VZEL TA DOJENČEK?, Pilar Migallon Lopezosa

10. DOJENČKI

- PRIČAKUJEMO DOJENČKA, Carlo A. Michelini
- MALČEK PALČEK, Thomas Svensson
- BRATEC ZA JOŽEFINO, Gerda Wagener
- PRAVLJICA O MOJEM DOJENČKU, Laurence Bourguignon
- POZDRAVLJENI, OTROČIČKI!, Mick Manning

11. PUNČKA, KI JE PRAVKAR PRIJOKALA NA SVET

V tem poglavju lahko izdelamo dojenčka. Punčko oblečemo v tople žabice in ji na glavico poveznemo čepico. Poimenujemo jo, opišemo njen dom, ali že ima sestrico ali bratca, v kateri vrtec bo hodila, kje bo nadaljevala šolanje ...

12. LITERATURA

DRUŽINA:

Poučna literatura:

- Pierre Coran: MOJA DRUŽINA. Ilustr. Marie-José Sacré: Ljubljana: Slovenska knjiga, 1998.
- Carlo A. Michelini: NAŠA DRUŽINA. Ilustr. Anna Curti. Tržič: Učila, 1998.

Leposlovje:

- Barbara Habič: BABIČINA HIŠA. Ilustrirala Jelka Reichman. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1989. (Pisanice).

Neknjižno gradivo:

- MOJE SIJAJNO ČLOVEŠKO TELO. Ljubljana: DZS, cop. 1999 (Multimedija. Učenje + zabava).

SPOLNA VZGOJA:

Poučna literatura:

- Babette Cole: MAMA JE ZNESLA JAJCE. Ljubljana: Kmečki glas, 1994.
- KAKO SEM PRIŠEL NA SVET? Prevedla Metka Kralj. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 1994.
- Roberta Giommi in Marcello Perrotta: UČIMO SE LJUBEZNI: 3 leta–6 let. Ilustr. Giulia Orecchia in Alberto Rebora. Ljubljana: Državna založba Slovenije, Milano: A. Mondadori, 1993.
- Pilar Migallón Lopezosa: LE OD KOD SE JE VZEL TA DOJENČEK? Ilustr. Vane. Lesce: Oziris, 1995.

DOJENČKI:

Poučna literatura:

- Mick Manning in Brita Granström: POZDRAVLJENI, OTROČIČKI! Tržič: Učila, 1999.
- Carlo A. Michelini in Giovanna Mantegazza: PRIČAKUJEMO DOJENČKA, Ilustr. Anna Curti. Tržič: Učila, 1995.
- Thomas Svensson: MALČEK PALČEK, KI ŽIVI V MAMINEM TREBUHU. Ljubljana: Tehniška založba, 1994.
- Laurence Bourguignon: PRAVLJICA O MOJEM DOJENČKU. Ilustr. Claude Dubois. Tržič: Učila, 1998.
- Gerda Wagener: BRATEC ZA JOŽEFINO. Ilustr. Marie-José Sacré. Ljubljana: Slovenska knjiga, 1996.

LJUBLJANA – NAŠE GLAVNO MESTO

1. POGOVOR OB KNJIGAH

Poučna literatura:

- Anton Gosar: LJUBLJANA: turistični vodnik. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1996.
- Emmanuela Bussolati: V MESTU. Ilustr. Donata Montanari. Tržič: Učila, 1998.
- Darinka Kladnik: LJUBLJANSKI GRAD. Ljubljana: ZIP, 2002.
- Polonca Kovač: V MESTU. Ilustr. Marjanca Jemec Božič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1991. (Velika izobraževalna slikanica).
- Nace Šumi: LJUBLJANA. Beograd: Jugoslovenska revija, 1980.

Leposlovje:

- Niko Grafenauer: STARO LJUBLJANA. Ilustr. Kamila Volčanšek. Ljubljana: MIK trade: N. Grafenauer, 1992. (Matjaževa knjižnica).
- Vera Šenica: SKRIVNOSTI ZMAJEVEGA MESTA. Ilustr. Jelka Godec Schmidt. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999. (Velika izobraževalna slikanica).

Foto arhiv Urada vlade RS za komuniciranje.

2. IZLETI, SPREHODI IN OGLEDI

- IZLET NA LJUBLJANSKI GRAD Z VLAKCEM IN OGLED STAREGA MESTNEGA JEDRA
- SPREHOD PO VIČU
- IZLET NA ROŽNIK, IZLET V ŽIVALSKI VRT, IZLET V TIVOLI
- OBISK: samopostrežne trgovine, papirnice, stojnice s sadjem in z zelenjavom, frizerskega salona ...
- PROMETNI SPREHOD: opazovanje prometa na križiščih, železniškem prehodu

3. PRVO SREČANJE Z ZEMLJEVIDOM

- Zemljevid Ljubljane
- Zemljevid viškega okoliša – nanj vrišemo pomembne točke (vrtec, šolo, trgovino, stojnico s sadjem in z zelenjavom, cerkev, picerijo, frizerja, Rožnik, živalski vrt, igrišče, železniško progo, domove otrok ...)
- Reliefni zemljevid Ljubljane na Prešernovem trgu
- Narišemo igralni zemljevid Ljubljane (vrtec, šola, Lutkovno gledališče, grad, tržnica, bolnišnica, Interspar, cerkev, bloki in hiše, ceste, parkirišča, železniške proge, Ljubljana, mostovi) in iz penaste gume izdelamo možičke, avtobuse, avtomobile ...

4. KONSTRUKTORJI

Sezidamo Ljubljano iz različnih konstruktorjev (legokocke, duplokocke, lesene kocke, deščice in drugi naravni materiali, ceste, garaže ...), za igro dodamo še: lesene možičke in živali, avtomobile, gasilce, policiste ...

5. UMETNOST

- Slikamo Ljubljanski grad – skupinska slikarja
- Pobarvanka – zgibanka – STARE LJUBLJANSKE HIŠE – izdelamo ulico

6. PROMET

- PROMETNI SPREHOD: opazovanje prometa na sprehodu (prehodi za pešce, ceste, križišča, železniški prehod in proga ...)
- PROMETNI KOTIČEK: vozila, garaža, ceste, letališče, železniška proga ...
- POBARVANKA PROMETNA SREDSTVA
- GIBALNA IGRA AVTOMOBILI IN SEMAFOR

Foto arhiv Urada vlade RS
za komuniciranje.

SLOVENIJA – NAŠA DRŽAVA

GEOGRAFSKO

1. RAZISKOVANJE

- Slovenijo poiščemo na zemljevidu, v atlasu, na globusu
- Spoznamo slovenske simbole: zastavo, grb, denar, jezik, himno, najvišjo goro, glavno mesto

2. ZEMLJEVIDI

- Izdelamo stenski zemljevid Slovenije – nanj nalepimo sličice slovenskih znamenitosti (kremno rezino, lipicanca, Triglav, čipke, kozolec, medveda, trto, soline, kurenta ...) – na začetku projekta
- Otroci sami vrisujejo znamenitosti, ki so jim ostale v spominu – na koncu projekta

3. VODENA FANTAZIJSKA IGRA

- POČITNICE V SLOVENIJI

4. UMETNOST

- POBARVANKA: SLOVENSKA ZASTAVA
- LEPLJENKA: izrezki iz revij, turističnih prospektov, razglednic – MOJA DEŽELA

5. VIDEOKASETA

6. LITERATURA

- Slavko Brinovec: ATLAS SLOVENIJE ZA ŠOLO IN DOM. Ljubljana: Geodetski zavod Slovenije; Kranj: Terra; Ljubljana: Mladinska knjiga, 1994.
- SLOVENIJA. Skupina avtorjev: Karel Natek ... et al. Ljubljana: Cankarjeva založba: Ministrstvo RS za informiranje, 1992.
- SLOVENIJA. Videokaseta. Ljubljana: Jack: Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani, 1994.

SLOVENIJA – NAŠA DRŽAVA ETNOLOŠKO

1. SLOVENSKO LJUDSKO OTROŠKO IZROČILO

- PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA OTROKE (razne zbirke)
- IZŠTEVANKE IN NAGAJIVKE (Enci benci na kamenci, 1. in 2. del, Najmanjše igre na Slovenskem)
- UGANKE
- OTROŠKE PESMICE (Pojte, pojte, drobne ptice in druge zbirke)
- PLESI IN RAJALNE IGRE (ringaraja, bela lilija, Abraham, Marička sedi na kamenu ...)
- GIBALNE IGRE (trden most, škarjice brusiti, mati, koliko je ura, klavirčke prodajati, barvice ...)
- PREGOVORI ZA ODRASLE IN OTROKE
- NARODNI MOTIVI (pobarvanke)

Foto arhiv Urada vlade RS za komuniciranje.

2. DELAVNICE

- NARODNA NOŠA NA OBISKU
- ČIPKE IN NJIHOVA IZDELAVA (otroci poskusijo sami klekljati)
- PANJSKE KONČNICE (ogled, pobarvanke, slikanje na lesene deske)

3. OBISK ETNOLOŠKEGA MUZEJA V LJUBLJANI

- UREDIMO SVOJ MALI VRTČEVSKI ETNOLOŠKI MUZEJ (otroci od doma prinesejo starinske predmete – gospodinjske pripomočke, igrače, okrasne predmete, inštrumente, oblačila ...)

4. NARODNE NOŠE V SLOVENIJI

Skupaj z otroki se pri znancih pozanimamo, kakšne so noše v našem kraju. V vrtec lahko na obisk povabimo folklorno skupino in si ob ogledu noše pogledamo tudi slovenski ljudski ples.

Punčko iz cunj izdelamo po navodilih iz prvega poglavja in jo oblečemo v slovensko narodno nošo. Če naš kraj nima svoje, sešijemo punčko v drugi slovenski narodni noši. Zapišemo punčkino ime, kje stanuje, kakšna je njena hiša, koliko bratov in sester ima, kaj rada je ...

5. LITERATURA

Poučna literatura:

- Janez Bogataj: MOJSTROVINE SLOVENIJE: srečanja s sodobnimi rokodelci. Ljubljana: Rokus, 1999.
- Igor Cvetko: NAJMANJŠE IGRE NA SLOVENSKEM. Radovljica: Didakta, 2000.
- Igor Cvetko: SLOVENSKO OTROŠKE PRSTNE IGRE. Radovljica: Didakta, 1996.
- LJUDSKE SKRINJE NA GORIŠKEM. Nova Gorica: Goriški muzej, 2000.
- URA JE ENA, MEDVED ŠE SPI: Slovenske ljudske naštevanke, odštevanke in izštevanke, igre in pojgranke, nagajivke in posmehulje. Uredila in zbrala Marija Vogelnik. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990. (Mladi oder).

Leposlovje:

- BABICA PRIPOVEDUJE: Slovenske ljudske pripovedi. Zbrala in uredila Kristina Brenk. Ilustr. Ančka Gošnik Godec. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1996.
- ENCI BENCI NA KAMENCI: slovensko otroško izročilo. Zbral in uredil Roman Gašperlin. Ilustr. Zvonko Čoh. Lesce: Osnovna šola F. S. Finžgarja, 1990.
- ENCI BENCI NA KAMENCI 2: slovensko otroško izročilo. Zbral in uredil Roman Gašperlin. Ilustr. Zvonko Čoh. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1998. (Žlabudron).
- POJTE, POJTE, DROBNE PTICE, PREŽENITE VSE MEGLICE: slovenske ljudske pesmice za otroke. Ilustr. Marlenka Stupica. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1986. (Deteljica).
- PREGOVORI IN REKI NA SLOVENSKEM. Zbral Etbin Bojc. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1980.
- SLOVENSKE UGANKE. Zbrala in uredila Darinka Petkovšek. Ilustr. Jože Ciuha in Marička Koren. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1978. (Moja knjižnica).

Foto: Karmen Majcen

OTROCI OTROKOM – UNICEF

1. LUTKOVNA PREDSTAVA

POMAGAJMO BOŽIČKU OBISKATI OTROKE PO SVETU

2. FOTOGRAFIJE

SPOZNAJMO OBRAZE OTROK PO SVETU

- Unicefovi koledarji in posterji
- Revija National Geographic

3. UMETNOST

NASLIKALO SKUPNO NOVOLETNO PRAZNOVANJE OTROK VSEGA SVETA
(skupinska slikarja)

Pogovor o tem, da na svetu različno praznujemo prihod novega leta, božič oz. druge dogodke. Naslikamo, kako bi bilo, če bi na naše praznovanje povabili otroke iz drugih dežel.

4. POGOVORI IN RAZISKOVANJA

- Kaj je UNICEF?
- Komu UNICEF pomaga in kako?
- Ogledamo si UNICEF-ove voščilnice in darila
- Spoznamo UNICEF-ov simbol
- Obisk prostovoljca z UNICEF-a Slovenija
- Otroci dobijo balone, značke, nalepke s simbolom UNICEF-a
- Dogovor o naši pomoči otrokom – DOBRODELNI SEJEM

5. DOBRODELNI SEJEM

- Obisk banke ali drugega prostora, kjer je UNICEF-ov zbiralnik drobiža
- Priprave na sejem – izdelovanje voščilnic, nakita, pobavank ...
- Postavitev sejma – odprtje in prodaja izdelkov
- Vnovičen obisk banke – otroci v košarici prinesejo izkupiček od sejma in polnijo zbiralnik

6. OGLED VIDEOFILMA

Ogled UNICEF-ovega filma z ustreznim komentarjem vzgojiteljice

7. LITERATURA

Poučna literatura:

- Isaac Asimov: ZAKAJ SMO LJUDJE RAZLIČNIH BARV? Ljubljana: Co Libri 1996. (Vprašajte Isaaca Asimova).
- Anita Ganeri: NE POZABITE NAS! Prihajam iz Indije; Prihajam iz Kitajske; Prihajam iz Kurdistana; Prihajam iz Palestine; Prihajam iz Indije; Prihajam iz Romunije; Prihajam iz Vietnamra; Prihajam iz Somalije; Prihajam iz Bosne. Tržič: Učila: 1997.
- KAJ ČUTIMO? KAKO SE OBNAŠAMO? Prevedla Maja Kraigher. Murska Sobota: Pomurska založba, 1998. (Moji prvi koraki. S prvo malo enciklopedijo do učenosti).
- KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH. Uredila Biserka Marolt Meden. Ljubljana: Slovenski odbor za UNICEF, 1997.
- MOJA PRVA ENCIKLOPEDIJA. Ljudstva. Tržič: Učila, 1996.
- NAŠ SVET. Prevedla Maja Kraigher. Murska Sobota: Pomurska založba, 1991. (Moji prvi koraki. S prvo malo enciklopedijo do učenosti).
- Barnabas in Anabel Kindersley: OTROCI VSEGA SVETA: spoznajmo otroke z vseh koncov sveta. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1996.
- OTROKOM VSEGA SVETA: ob 30-letnici Svetovne deklaracije o otrokovi pravicah. Ljubljana: Epta, 1995.

8. DIDAKTIČNI PRIPOMOČKI

- Globus
- Zemljevid sveta

POTUJEMO PO SVETU EVROPSKE DRŽAVE

Foto: Karmen Majcen

1. DIDAKTIČNI PRIPOMOČKI

- ZEMLJEVID EVROPE – poiščemo znane države, pogovarjamo se o podnebju, pokrajinah, bivališčih, jezikih ... Evropejcev

2. LITERATURA

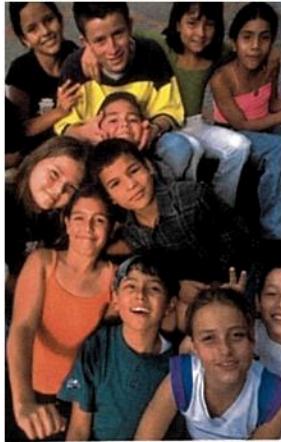
Poučna literatura:

- Philippe Brochard: V ZAVETJU SREDNJEVEŠKIH GRADOV: gradovi po Evropi. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990. (Kako so živeli).
- Christopher Gravett: VITEZI. Murska Sobota: Pomurska založba, 1996. (Svet okrog nas).
- JUGOZAHODNA IN JUŽNA EVROPA. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997. (Dežele in ljudje).
- SEVERNA IN VZHODNA EVROPA, ARKTIKA. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995. (Dežele in ljudje).
- SREDNJA IN ZAHODNA EVROPA. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995. (Dežele in ljudje).
- Louis-René Nougier: V ČASU VIKINGOV: od graditeljev dolgih ladij do skrivnostnih run in odkritja Amerike. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990. (Kako so živeli).
- Jurij Senegačnik: ŽIVIM V EVROPI: zemljepis za 6. razred osnovne šole. Ljubljana: Modrijan, 2000. (Ljubljana: Delo).
- Philip Steele: NAJLEPŠA KNJIGA O GRADOVIH. Tržič: Učila, 1996.
- Philip Steele: NAJLEPŠA KNJIGA O VITEZIH. Tržič: Učila, 1999.
- TURISTIČNI KATALOGI EVROPSKIH DEŽEL.

Leposlovje:

- LONČEK, KUHAJ: najlepše slovenske pripovedi. Izbrala in prevedla Kristina Brenkova. Ilustr. Ančka Gošnik Godec. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2001. (Deteljica).

zvezinka

© UNICEF/
HQ00-0779/
Donna DeCesare

POTUJEMO PO SVETU EVROPSKE DRŽAVE

NORVEŠKA DEŽELA NORVEŠKIH PULOVERJEV

- LUTKOVNA PREDSTAVA norveške ljudske pravljice: LISICA PASTIRICA
- Z LETALOM POTUJEMO NA NORVEŠKO
- ZNAMENITOSTI: zastava, polarni sij, polarni dan/noč, fjordi, norveški puloverji ...
- POBARVANKA: NORVEŠKI VZORČKI NA PULOVERJIH IN KAPAH

Leposlovje:

- NORVEŠKE PRIPOVEDKE. Prevod Janko Moder. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1960. (Zlata ptica).
- VZHODNO OD SONCA IN ZAHODNO OD MESECA: norveška ljudska pravljica. Ilustr. Mojca Cerjak. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1998. (Velike slikanice).

PUNČKA IZ CUNJ

V NORVEŠKI NARODNI NOŠI

Izdelamo punčko iz Norveške. Napišemo njeni ime, lastnosti, , kje stanuje, kaj ima rada ... Če poznamo koga, ki je že bil na Norveškem, ga povabimo na obisk in prosimo, da nam pomaga spoznati državo in njene običaje. Iz knjig ali drugih virov skušamo izvedeti, kakšna je njihova narodna noša. Punčko lahko oblečemo tudi v norveški pulover.

FINSKA BOŽIČKOVA DEŽELA

- SPOZNAMO DEČKA ARIJA IZ KNJIGE OTROCI SVETA
- Z LETALOM POTUJEMO NA FINSKO
- PO FINSKI POTUJEMO NA SANEH Z VPREGO SEVERNHI JELENOV
- ZNAMENITOSTI: zastava, Božičkova vas, finska savna, Laponci v šotorih, severni jeleni ...
- LEPLJENKA: LAPONSKI VZORCI NA OBLAČILIH

Leposlovje:

- LAPONSKE PRIPOVEDI. Prevod Cvetko Zagorski. Ilustr. Lidija Osterc. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1969. (Zlata ptica).
- NAJLEPŠE ŽELJE OTROK ZA NOVO TISOČLETJE: poštni predal Severni tečaj. Zbrala Mateja Arhar. Tržič: Učila, 1999.

PUNČKA IZ CUNJ

V FINSKI NARODNI NOŠI

NA OBISKU PRI BOŽIČKU

Naredimo punčko in jo oblečemo v Božičkova oblačila. Pogovorimo se o tem, ali je punčki toplo ali morda prevroče. Na Finskem nosijo toplejša oblačila, saj je veliko bolj mraz kot pri nas.

DANSKA DEŽELA LEGOKOCK

- INA IN TARA NAS UČITA PO DANSKO: šteti, pozdravljati, barve, živali, danske pesmice in navade
- Z LETALOM OBIŠČEMO DANSKO
- ZNAMENITOSTI: zastava, kraljica, Legoland, Andersen, Vikingi ...
- PREBEREMO NEKAJ ANDERSENOVIH PRAVLJIC

POTUJEMO PO SVETU EVROPSKE DRZAVE

© UNICEF/
HQ03-0294/
Asad Zaidi

- GRAMO SE VIKINGE (otroci prinesajo kolesarske čelade, na katere nalepimo rogove ...)
- V IGRALNICI ZGRADIMO MINI LEGOLAND IZ VSEH LEGO- IN DUPLOOCK V VRTCU

Leposlovje:

- Hans Christian Andersen: PRAVLJICE. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1998. (Veliki pravljičarji).

PUNČKA IZ CUNJ

V DANSKI NARODNI NOŠI

ANDERSENOVA JUNAKINJA

Naredimo punčko iz cunj in jo oblečemo v enega od Andersenovih junakov.

ŠVEDSKA DEŽELA PIKE NOGAVIČKE

- Z LETALOM POLETIMO NA ŠVEDSKO
- TAM SREČAMO PIKO NOGAVIČKO (vzgojiteljica, preoblečena v Piko), KI NAM RAZKAŽE ŠVEDSKO
- OGLEDAMO SI PISANE LESENE ŠVEDSKE HIŠICE
- LEPLJENKA: ŠVEDSKE HIŠE (izrezki iz turističnih katalogov)
- BEREMO KNJIGE ASTRID LINDGREN (Pika Nogavička, Kljukec s strehe, Lotino kolo ...)
- PREGLEDAMO KNJIGO O ASTRID LINDGREN IN SI OGLEDAMO NJENE FOTOGRAFIJE
- RIŠEMO PIKO NOGAVIČKO IN POJEMO PIKINO PESEM
- POSLUŠAMO KASETI PIKA NOGAVIČKA V PEMICAH TER ERAZEM IN POTEPUH
- GLEDAMO VIDEOKASETO PIKA NOGAVIČKA TER ERAZEM IN POTEPUH

Leposlovje:

- Astrid Lindgren: BRATEC IN KLJUKEC S STREHE. Ilustr. Marlenka Stupica. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002. (Andersenovi nagrajenci).
- Astrid Lindgren: LOTINO KOLO. Ilustr. Ilon Wikland. Ljubljana: Karantanija, 1999.
- Astrid Lindgren: PIKA NOGAVIČKA. Ilustr. Marlenka Stupica. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1996. (Andersenovi nagrajenci).

Neknjžno gradivo:

- Astrid Lindgren: ERAZEM IN POTEPUH. 1. in 2. del. Zvočni posnetek. Maribor: Obzorja; Ljubljana: Helidon, 1992, 1993.
- ERAZEM IN POTEPUH. Videoposnetek. Ljubljana: RTV Slovenija, Založba kaset in plošč, 2002.
- PIKA NOGAVIČKA. Videoposnetek. Ljubljana: Art video, 2002.
- PIKA NOGAVIČKA V PEMICAH. Zvočni posnetek. Ljubljana: Nika records, 2002.

Poučna literatura:

- Marjan Marinšek: ASTRID LINDGREN. Ljubljana: Karantanija; Velenje: Pozoj, 1997. (Avtorji sveta).

PUNČKA IZ CUNJ

V ŠVEDSKI NARODNI NOŠI

PIKA NOGAVIČKA

Naredimo punčko iz cunj, ki bo oblečena kot Pika Nogavička.

FRANCIJA DEŽELA SLIKARJEV IN MODE

- SOBO SPREMENIMO V MALI LOUVRE (po stenah in omarah nalepim reprodukcije znanih slikarjev)
- Z VLAKOM OBIŠČEMO PARIZ – GLAVNO MESTO FRANCIJE

© UNICEF/
HQ00-0590/
Jose Hernandez-Claire

POTUJEMO PO SVETU EVROPSKE DRZAVE

- POVZPNEMO SE NA EIFFLOV STOLP IN OBIŠČEMO LOUVRE
- PRIPRAVIMO MODNO REVIVO – oblačila, modni dodatki, modna obutev, nakit, kravate ... tako oblečeni plešemo ob glasbi
- OBIŠČEMO PARIŠKO PRODAJALNO PARFUMOV (otroci jih prinesejo od doma) IN SE NADIŠAVIMO

Poučna literatura:

- LOUVRE, PARIZ, Ljubljana: Mladinska knjiga, 19971. (Muzeji sveta).
- Anej Sam: TUDI OTROCI SE OBLAČIJO. Ilustr. Đenana Voljevica Čičić. Ljubljana: Jasa, 2001. (Onežimo svet).

PUNČKA IZ CUNJ

V FRANCOSKI NARODNI NOŠI

MANEKENKA

Naredimo punčko iz cunj, ki naj bo oblečena po zadnji modi..

UMETNICA

Punčka je lahko tudi ena od umetnic, ki živijo v Parizu.

NEMČIJA DEŽELA BRATOV GRIMM

Rdeča kapica:
Punčka Rdeča kapica,
avtor: Grega Iglič

- LUTKOVNA PREDSTAVA: RDEČA KAPICA
- Z VLAKOM OBIŠČEMO NEMČIJO
- ZNAMENITOSTI: brata Grimm in njune pravljice, nemški avtomobili (mercedes, volkswagen, audi, BMW, porsche ...), nemško pivo, nemški ovčarji ...
- PO NEMŠKO ŠTEJEMO IN SE NAUČIMO POZDRAVITI ...
- PIJEMO BREZALKOHOLNO PIVO IZ NEMŠKIH PIVSKIH KOZARCEV S POKROVČKI
- IGRA Z AVTOMOBILČKI NEMŠKIH ZNAMK (otroci jih prinesejo od doma)
- BEREMO PRAVLJICE BRATOV GRIMM
- POSLUŠAMO KASETE (Sneguljčica, Rdeča kapica, Pepelka, Trnuljčica, Volk in sedem kozličkov ...)
- GLEDAMO VIDEOKASETE: Disneyjeve risanke: Pepelka, Sneguljčica ...
- OBIŠČE NAS DEDEK Z NEMŠKIM OVČARJEM

Leposlovje:

- Jacob in Wilhelm Grimm: PRAVLJICE. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999. (Veliki pravljicarji).

PUNČKA IZ CUNJ

V NEMŠKI NARODNI NOŠI

RDEČA KAPICA

Naredimo punčko iz cunj in jo oblečemo v Rdečo kapico. Naj bo naša druga pravljična junakinja, ki se spoprijatelji z junakom iz Andersenove pravljice.

BRITANSKO OTOČJE DEŽELA ANGLEŠKEGA ČAJA

- IGRAMO SE ŠOLO ANGLEŠKEGA JEZIKA (po angleško štejemo, pozdravljamo ... pojemo angleške pesmice za otroke ...)
- POSLUŠAMO KASETO PUDDING AND PIE
- Z LETALOM ODPOTUJEMO V LONDON (zagotovo je bil že kdo od staršev v Londonu – prosimo ga, da z nami deli svoje izkušnje)

POTUJEMO PO SVETU EVROPSKE DRZAVE

© UNICEF/
HQ97-0842/
Roger LeMoyne

- Z DVONADSTROPNIM AVTOBUSOM POTUJEMO PO LONDONU IN SI OGLEDUJEMO ZNAMENITOSTI: policiji bobiji, Big Ben, London Bridge, kraljeva palača in kraljica, zastava ...
- PREGLEDAMO KNJIGE O VITEZIH, PRINCESAH IN ŽIVLJENJU NA GRADOVIH
- VODENA IGRA Z VLOGAMI: NA DVORU ANGLEŠKE KRALJICE (primerna oblačila, nakin, krone, konji na palicah, prestol, plesna dvorana, pogrnjena miza za kraljevsko pojedino, klasična glasba za kraljevski ples ...). IGRAMO SE: KRONANJE KRALJICE, DVORNE DAME IN VITEZE, VITEŠKE IGRE NA DVORU, SLAVNOSTNO GRAJSKO VEČERJO, KRALJEVSKI PLES ...
- PRAVA ANGLEŠKA ČAJANKA
- V DEŽELI MEDVEDKA PUJA: KNJIGA MEDVEDEK PU – otroci prinesejo igračke iz te zgodbe in z njimi ustvarjammo LUTKOVNE IMPROVIZACIJE
- POSLUŠAMO KASETE O MEDVEDKU PUJU
- GLEDAMO VIDEOKASETO MEDVEDEK PU
- OBIŠČEMO ŠKOTSKO – ZNAMENITOSTI: kilt, gradovi, škotski ovčarji, ovce, dude
- OBIŠČEMO IRSKO – PRIREDIMO IRSKI KELLY, plešemo irski ples DUDAŠ TIM (CD – Albinca Pesek)

Leposlovje:

- Norman Hunter: ZAKLETI ČAJNIKI IN DRUGE PREČUDNE ZGODBE. Ilustr. Kostja Gatnik. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1984. (Cicibanova knjižnica).
- Alan Alexander Milne: MEDVED PU; HIŠA NA PUJEVEM OGLU. Ilustr. Ernest H. Shepard. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1991. (Zlata knjiga).

Neknjizno gradivo:

- PUDDING AND PIE. Zvočni posnetek. Oxford: Oxford University Press, 1989.

PUNČKA IZ CUNJ

V ANGLEŠKI NARODNI NOŠI

KRALJIČNA

Naredimo punčko iz cunj in jo oblečemo v angleško kraljično. Punčka naj gre z nami na čajanko k angleški kraljici.

NIZOZEMSKA DEŽELA TULIPANOV

- POVTRAŠAMO, ALI JE ŽE KDO OBISKAL NIZOZEMSKO – ČE JO JE, NAJ PRINESE SPOMINKE, KI JIH JE KUPIL POLETI NA DRUŽINSKEM POTOVANJU, MOGOČE PA IMA KDO DOMA KNJIGO O NIZOZEMSKI
- Z VLAKOM POTUJEMO NA NIZOZEMSKO IN SE VOZIMO S KOLESI
- ZNAMENITOSTI: mlini na veter, cokle, tulipani, kolesarji, hiše na vodi
- OBČUDUJEMO, VOHAMO, BOŽAMO IN SLIKAMO TULIPANE RAZLIČNIH BARV

Leposlovje:

- Max Velthuijs: ŽABEC IN PRAV POSEBEN DAN; ŽABEC IN ZAKLAD; ŽABEC SREČA PRIJATELJA; ŽABEC IN ZAKLAD. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002. (Velike slike).

PUNČKA IZ CUNJ

V NIZOZEMSKI NARODNI NOŠI

PRODAJALKA TULIPANOV

Skušajmo si predstavljati, kakšno je njeno življenje. Kje nabira tulipane? Kdo ji pomaga? Zakaj to počne? Ima rada tulipane? Naredimo punčko in ji v roke damo šopek tulipanov, izdelanih iz kreppapirja.

© UNICEF/
HQ99-0019/
Roger LeMoine

POTUJEMO PO SVETU EVROPSKE DRŽAVE

ITALIJA DEŽELA ŠPAGETOV

- OSTRŽKOVE LUTKARIJE
- Z LADJO ODPLUJEMO V ITALIJO
- ZNAMENITOSTI: špageti, pica, olive, parmezan, vulkani, Pompeji, Benetke, beneške maske, Ostržek
- SKUHAMO ŠPAGETE S PARMEZANOM
- HRUSTAMO OLIVE
- GREMO V BLIŽNJO PICERIJO NA PICO
- ZAPLEŠEMO: BELLA BIMBA (CD – Albinca Pesek)
- BEREMO OSTRŽKA ALI GLEDAMO VIDEOKASETO

Leposlovje:

• Carlo Collodi: OSTRŽEK. Ilustr. Marlenka Stupica. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002. (Moja knjižnica).

PUNČKA IZ CUNJ

V ITALIJANSKI NARODNI NOŠI

ITALIJANSKA KUHARICA ŠPAGETOV

Kakšne so kuharice? Ali ima naša rada testenine?

AVSTRIJA DEŽELA DUNAJSKEGA VALČKA

- Z AVTOBUSOM SE ODPELJEMO V AVSTRIJO
- ZNAMENITOSTI: smučanje, jodlanje, Mozart, jahalna šola za lipicance na Dunaju, dunajski valček, cesarski praženec, edelweiss, na Dunaju občudujemo zabavne hiše Hundertwasser
- IGRAMO SE KONCERT: Mozart, po koncertu pa še PLES – DUNAJSKI VALČEK (za koncert se spet lepo oblečemo, učimo se obnašanja v koncertni dvorani, poslušamo glasbo, se sladkamo z Mozartovimi kroglicami, na koncu zaplešemo v pari)
- IGRAMO SE JAHALNO ŠOLO – s konji na palicah
- V KUHINJI SPEČEMO CESARSKI PRAŽENEC

Leposlovje:

• AVSTRIJSKE PRAVLJICE. Ilustr. Andrej Trobentar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1987. (Zlata ptica).
• Jakob Streit: ČAROBNA PIŠČAL. Ilustr. Christiane Lesch. Ljubljana: Epta, 1996.

Poučno gradivo:

• Restany Pierre: The power of art, HUNDERTWASSER, The painter – king with the five skins: Taschen, 2003.

Neknjizno gradivo:

• Johann Strauss, ml.: DUNAJSKI VALČKI. Zvočni posnetek. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995.

PUNČKA IZ CUNJ

V AVSTRIJSKI NARODNI NOŠI

PLESALKA DUNAJSKEGA VALČKA

Kakšne so plesalke? Je katera od naših deklic plesalka? Naredimo primerno obleko in zaplešemo dunajski valček s punčko.

ŠVICA DEŽELA ŠVICARSKE ČOKOLADE

- Z AVTOBUSOM POTUJEMO V ŠVICO
- ČEZ GORSKE PRELAZE SE PODAMO PEŠ, V PLANINSKI OPREMI SE VZPENJAMO PO STRMIH POBOČJIH

POTUJEMO PO SVETU EVROPSKE DRZAVE

Foto arhiv Evropske komisije.

- ZNAMENITOSTI: visoke Alpe z Matterhornom, ledeniki, jezera in pašniki, švicarska čokolada od blizu (njam, njam ...), švicarske ure, švicarski žepni nož, juhe iz vrečke (Maggi), psi reševalci – bernardinci, vzpnemo se na Mont Blanc, obiščemo kravo Milko
- USTANOVITEV IN POMEN RDEČEGA KRIŽA, SIMBOL RDEČEGA KRIŽA V PRIMERJAVI S ŠVICARSKO ZASTAVO

Neknjižno gradivo:

- Johanna Spyri: HEIDI 1–6. Zvočni posnetek. Trst: Založništvo tržaškega tiska, 1992.

PUNČKA IZ CUNJ

V ŠVICARSKI NARODNI NOŠI

PLANINKA

Kako se je treba obleči, ko gremo v hribe? Tako oblečemo tudi našo punčko. Pomagamo si s fotografijami in z izkušnjami tistih, ki so že bili v planinah.

RUSIJA

DEŽELA ŠIRNIH, MRZLIH PROSTRANSTEV

- SPOZNAMO OLJO, DEKLICO IZ KNJIGE OTROCI SVETA
- Z VLAKOM ODPOTUJEMO V MOSKVO
- ZNAMENITOSTI: ruski balet, Labodje jezero, babuške, breze, Sibirija, tople kučme ...
- DEKLICE POMERJAO BALETNI DRES, KRILA IN COPATE TER PLEŠEJO NA GLASBO IZ LABODJEGA JEZERA
- S TRANSSIBIRSKO ŽELEZNICO POTUJEMO PO ZASNEŽENI RUSIJI
- POJEMO PESEM O KATJUŠI
- BEREMO RUSKE LJUDSKE PRAVLJICE
- PLEŠEMO PLES RUSKA TROJKA (CD – Albinca Pesek)

Poučna literatura:

- Kate Castle: NAJLEPŠA KNJIGA O BALETU. Ilustr. Sergio. Tržič: Učila, 1997.
- Kathleen Burton Murrell: RUSIJA. Murska Sobota: Pomurska založba, 1999. (Svet okrog nas).

Leposlovje:

- RUSKE PRAVLJICE. 1. in 2. del. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1964. (Zlata ptica).

PUNČKA IZ CUNJ

V RUSKI NARODNI NOŠI

BALETKA

V Rusiji plešejo Labodje jezero. Naredimo našo punčko baletko.

RUSKI GOSPOD

Lahko pa se igramo tudi s kučmami in izdelamo gospoda s kučmo.

HRVAŠKA

DEŽELA SONCA IN MORJA

- KDO JE ŽE OBISKAL HRVAŠKO?
- ZNAMENITOSTI: morje z otoki, dalmatinci, kravate – hrvaški izum ...
- DELO Z RAČUNALNIKOM – POSNETKI HRVAŠKE OBALE IN OTOKOV
- POSLUŠAMOZNANE HRVAŠKE POPEVKE
- GOVORIMO PO HRVAŠKO: štejemo, pozdravljamo, imenujemo živali, barve ...
- VODENA FANTAZIJSKA IGRA: GREMO NA MORJE

Foto arhiv Evropske komisije.

POTUJEMO PO SVETU EVROPSKE DRZAVE

- IGRAMO SE SINJSKO ALKO S KONJI NA PALICAH
- PREBEREMO PRAVLJICO V HRVAŠČINI

Leposlovje:

- Zvonimir Balog: DEŽELA SMEJALKA. Prevedla Neža Maurer et al. Ilustr. Marjan Manček. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1980. (Sončnica).

PUNČKA IZ CUNJ V HRVAŠKI NARODNI NOŠI NA PLAŽI

Izdelamo punčko v kopalkah, lahko ji dodamo tudi torbo za plažo.

BOLGARIJA DEŽELA VRTNIC

- ODPOTUJEMO V BOLGARIJO
- SPOZNAMO ZNAMENITOSTI, ŠE POSEBEJ VRTNICE – ODPRAVIMO SE V DOLINO VRTNIC
- OBČUDUJEMO PRAVE VRTNICE – VIDEZ, VONJ ... VOHAMO ROŽNO OLJE ...
- RIŠEMO VRTNICE
- ČE JE KDO ŽE BIL V BOLGARIJI, NAJ NAM PRIPOVEDUJE O POČITNIŠKIH DOŽIVETJIH OB ČRNEM MORJU
- BEREMO BOLGARSKE PRAVLJICE ZA OTROKE

Leposlovje:

- Ran Bosilek: ŽIVA VODA IN DRUGE BOLGARSKE PRAVLJICE. Prevedel Matej Rode. Ilustr. Tone Kralj. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1958. (Zlataptica).

PUNČKA IZ CUNJ V BOLGARSKI NARODNI NOŠI RIBIČ NA ČRNEM MORJU

Kako plove ladja na Črnom morju? Kakšne ribe so v njem?

MADŽARSKA DEŽELA SONČNIC

- SPOZNAMO DEKLICO MONIKO IZ KNIGE OTROCI SVETA
- Z AVTOBUSOM ODPOTUJEMO NA MADŽARSKO
- OGLEDAMO SI ZNAMENITOSTI: sončnice, rdečo papriko, zdravilne vrelce, Blatno jezero
- NAUČIMO SE POZDRAVITI PO MADŽARSKO, NASMEJIMO SE OB MADŽARSKEM ŠTETJU
- SLIKAMO SONČNICE

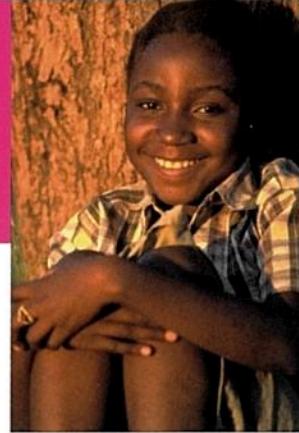
Leposlovje:

- MADŽARSKE PRAVLJICE. Zapisal Gyula Illýés. Prevedel Štefan Barbarič. Ilustr. Piroska Szánto. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1960. (Zlata ptica).

PUNČKA IZ CUNJ V MADŽARSKI NARODNI NOŠI V ZDRAVILIŠČU

Naredimo punčko iz cunj in jo oblečemo v kopalni plašč. Na glavo ji poveznemo brisačko.

POTUJEMO PO SVETU NEEVROPSKE DEŽELE

© UNICEF/
HQ00-0009/
Giacomo Pirozzi

1. DIDAKTIČNI PRIPOMOČKI

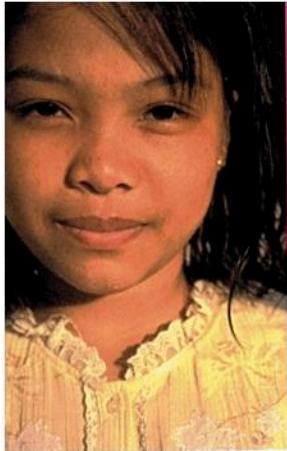
- GLOBUS
- VELIKI STENSKI ZEMLJEVIDI

2. LITERATURA

Poučna literatura:

- AFRIKA JUŽNO OD SAHARE. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1993. (Dežele in ljudje).
- INDOKITAJSKI POLOTOK, SREDNJA IN VZHODNA AZIJA. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995. (Dežele in ljudje).
- JUGOVZHODNA AZIJA, AVSTRALIJA, OCEANIJA. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997. (Dežele in ljudje).
- JUGOZAHODNA IN JUŽNA AZIJA. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995. (Dežele in ljudje).
- JUŽNA AMERIKA IN MALI ANTILI. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997 (Dežele in ljudje).
- SEVERNA AFRIKA IN ARABSKI POLOTOK. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997. (Dežele in ljudje).
- SEVERNA IN SREDNJA AMERIKA, VELIKI ANTILI. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995. (Dežele in ljudje).
- Karmen Kolenc Kolnik: SODOBNI SVET: geografija za 7. razred osnovne šole. Ljubljana: Modrijan, 1997.

Več literature najdete na strani 29.

© UNICEF/
HQ00-0824/
Paula Bronstein

POTUJEMO PO SVETU NEEVROPSKE DEŽELE

AZIJA

INDIJA DEŽELA JOGE IN MEDITACIJE

Punčka Santhia,
avtor: Silva Leva,
Vrtec "Otona Župančiča"
Slovenska Bistrica

- OBESIMO ZEMLJEVID AZIJE
- OGLEDAMO SI FOTOGRAFIJE AZIJSKIH OTROK
- SPOZNAMO DEKLICO SARALO IZ KNJIGE OTROCI SVETA
- Z LETALOM ODPOTUJEMO V INDIJO
- NAUČIMO SE INDIJSKEGA POZDRAVA
- ZNAMENITOSTI: monsunsko deževje, indijski slon, indijski tiger, indijska oblačila in okrasje, indijska pisava, družinsko življenje v Indiji, svete krave, Ganges, revščina, joga, meditacija, indijski čaj, riž ...
- PRVO SREČANJE Z MEDITACIJO (položaj lotosa)
- SPOZNAMO MANDALE IN JIH POBARVAMO
- NA OBISK POVABIMO NEKOGA, KI JE ŽE BIL V INDIJI
- JOGA ZA OTROKE, PRIPRAVIMO INDIJSKI SADNI NAPITEK Z INDIJSKIMI ZAČIMBAMI
- POSLUŠAMO INDIJSKO GLASBO, PLEŠEMO INDIJSKI PLES Z ROKAMI
- SPOZNAVAMO, KAJ IN KAKO JEDO V INDIJI (riž, čaj, začimbe, kokos, indijski oreščki ...)
- MALICA PO INDIJSKO – v kuhinji skuhamo riž, pripravimo pogrinjke, cvetje, sveče, dišeče paličice, se oblečemo po indijsko, si na čelo narišemo piko ... V krogu sedemo na tla, postrežemo si riž na opranih solatnih listih, zajemamo z rokami, poslušamo indijsko glasbo ...

Poučna literatura:

- Pauline Mainland: POSNEMAJMO ŽIVALI: vaje za zdravo življenje: prva zabavna slikanica joge. Ilustr. Chris Perry. Radovljica: Didakta, 1998.

Leposlovje:

- ZVEZDNA OGRLICA IN DRUGE INDIJSKE PRAVLJICE. Prevedel Ivan Skušek. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1967. (Zlata ptica).

PUNČKA IZ CUNJ V INDIJSKI NARODNI NOŠI

Kakšna je ta deklica? Je rdečaste polti, na čelu ima piko. Oblečena je v pisana oblačila.

TIBET IN NEPAL NA STREHI SVETA

- SPOZNAMO NAJVIŠJE GOROVJE SVETA – HIMALAJO – knjige in fotografije
- SPOZNAMO IN PREIZKUSIMO PRAVO ALPINISTIČNO OPREMO (nahrbtnik, gojzarji, dereze, cepin, vrvi, vponke, klini, čutara, topla nepremočljiva oblačila, zemljevid, daljnogled, fotoaparat, šotor, spalna vreča ...)
- Z LETALOM ODPOTUJEMO V TIBET
- VODENA DOMIŠLJIJSKA IGRA VZPON NA MOUNT EVEREST (priprava opreme, postavitev baznega tabora, vzpon, vremenski in višinski zapleti, osvojitev vrha, varen spust, počitek po vrnitvi)
- NARIŠEMO NAŠ VZPON NA NAJVIŠJO GORO SVETA

POTUJEMO PO SVETU NEEVROPSKE DEŽELE

© UNICEF/
HQ00-0826/
Paula Bronstein

- LJUDJE IN DEŽELE POD HIMALAO – TIBET:
 - ogled fotografij
 - tibetanska zastava
 - ogled značilnih predmetov
 - tibetanska pravljica o miški in slonu
 - tibetanska meditacija z mantro
 - vodena domišljija igra: OBISK PRI TIBETANSKI DRUŽINI
 - resnica o Tibetu in dalajlami
- LJUDJE IN DEŽELE POD HIMALAO – NEPAL:
 - ogled fotografij
 - nepalska zastava
 - ogled značilnih predmetov
 - OGLED DIAPOZITIVOV: ALPINISTIČNA ODPRAVA V NEPAL
 - joga za otroke
 - nepalska glasba
 - OGLED VIDEOFILMA Aleša Cvakteta VZPON NA HIMALAO

Poučna literatura:

- Tomo Česen: Sam. Radovljica: Didakta, 1990.

Leposlovje:

- PRIPOVEDKE S STREHE SVETA: tibetanske pripovedke. Zbrala in prevedla Silvestra Rogelj Petrič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995. (Zlata ptica).

PUNČKA IZ CUNJ

V ZNAČILNIH TIBETANSKIH IN NEPALSKIH OBLAČILIH

PUNČKA, KI SE VZPENJA NA HIMALAO

Kaj potrebuje? Punčko primerno oblečemo in ji izdelamo potrebno opremo.

KITAJSKA DEŽELA KITAJSKIH PALIČIC

- OBIŠČEMO KITAJSCHE DEKLICE IN DEČKE IZ KNJIGE OTROCI SVETA
- KITAJSCHE ZNAMENITOSTI: Kitajski zid, Prepovedano mesto, cesarji, glineni vojščaki, zmaji, zastava, umetnost, kitajska svila in sviloprekje, kitajska hrana, glasba, kimono, pokrivala, Rumena reka, pismenke, pande, bambus, izumi (smodnik, svila, papir, kompas, računalo, papirnatni zmaji, rakete, porcelan), številčno prebivalstvo – pomanjkanje prostora, pagode ...
- PO KITAJSKI POTUJEMO S KOLESI
- NEKOГA, KI JE ŽE BIL NA KITAJSKEM, POIŠČEMO, DA NAM PREDSTAVI KITAJSKO
- KITAJSKA OBLAČILA ZA OTROKE, UČIMO SE KITAJSKIH PISMENK, ŠTEJEMO IN POZDRAVLJAMO PO KITAJSKO ...
- PREBIRAMO KITAJSCHE LJUDSKE PRAVLJICE
- OBISK KITAJSCHE RESTAVRACIJE: ogled ambienta, srečanje s kitajskim kuharjem, naročanje zanimivih jedi, jemo s paličicami, okušamo nove jedi ...
- POSLUŠAMO KITAJSKO GLASBO
- SLIKAMO S ČRNIM TUŠEM
- OGLED IN POMERJANJE KITAJSCKEGA KIMONA

Leposlovje:

- KITAJSCHE PRAVLJICE. 1. in 2. del. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1984. (Zlata ptica).

PUNČKA IZ CUNJ

OBLEČENA V KITAJSKO NARODNO NOŠO

© United Nations Photo/
70319/
Jan Corash

POTUJEMO PO SVETU NEEVROPSKE DEŽELE

JAPONSKA DEŽELA VZHAJAJOČEGA SONCA

- Z LETALOM OBIŠČEMO JAPONSKO
- JAPONSKI PRAZNIKI: novo leto, snežni festival, festival deklic, festival dečkov, festival ŠIČI-GO-SAN ...
- KAJ JE NA JAPONSKEM DRUGAČE KOT PRI NAS: mešanje sladkorja v čaju, znak za pridi, listanje knjig, pišejo navpično, štetje, jedo s paličicami, drsna vrata, trde blazine, sedijo in spijo na tleh, postelje zjutraj zvijejo in pospravijo v omare ...
- SLIKAMO POMLADANSKI AKVAREL: vejico cvetoče češnje
- SLIKAMO NA SVILO
- BEREMO HAIKUJE
- BEREMO JAPONSKE LJUDSKE PRAVLJICE
- PRIREDIMO JAPONSKO ČAJANKO NA NIZKIH LESENIH MIZICAH
- IZDELUJEMO JAPONSKI ORIGAMI IN PAHLJAČE
- RAZSTAVA KOPIJ JAPONSKIH AKVARELOV
- NAUČIMO SE DELATI JAPONSKE IKEBANE (knjiga o ikebanah), naredimo razstavo ikeban

Poučna literatura:

- Klara F. Kos: IKEBANA: umetnost aranžiranja cvetja. Ljubljana: Centralni zavod za napredok gospodinjstva, 1995.
- Nick Robinson: ORIGAMI ZA ZAČETNIKE: v treh korakih do popolnosti. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000.

Leposlovje:

- HAIKU. Prevod Iztok Geister. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1973.
- NAJLEPŠA PAHLJAČA: japonske pravljice. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1996. (Zlata ptica).

PUNČKA IZ CUNJ

V TRADICIONALNIH JAPONSKIH OBLAČILIH

Kaj je značilno za deklice na Japonskem? Po čem se Japonka razlikuje od Kitajke?

AFRIKA

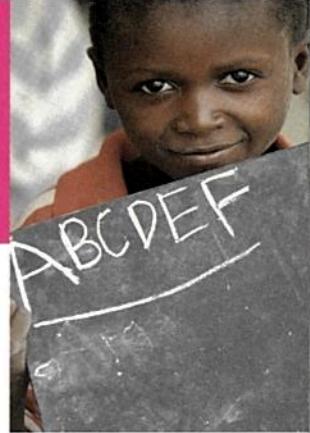
ČRNA CELINA

- OBRAZI MALIH AFRIČANOV – UNICEFOVE FOTOGRAFIJE
- SPOZNAJMO AFRIŠKI DEKLICI HUDO IN TADESE IZ KNJIGE OTROCI SVETA
- PRVO SREČANJE Z VROČO CELINO: ZEMILJEVID AFRIKE
- OSNOVNE GEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI: vreme, rastlinstvo, puščave, reke in gorovja
- Z LETALOM ODPOTUJEMO V AFRIKO
- VODENA FANTAZIJSKA IGRA (potovanje po puščavi s pomočjo zemljevida) – oblečemo se kot Arabci, muslimanke v krilih in z zakritimi obrazi, muslimani s fesi in na konjih, žene potujejo na kamelih
- IGRA PUŠČAVA V PESKOVNIKU VRTCA ROŽNIK
- BEREMO ARABSKE PRIPOVEDKE
- PUŠČAVSKE UMETNINE: slikamo, posipamo, lepimo ...
- POSKUSIMO DATLJE
- OGLEDAMO SI VIDEOKASETO: ALADINOVА ČUDEŽNA SVETILKA
- OGLEDAMO SI DIAFILM: JURI MURI V AFRIKI
- PREBEREMO KNJIGI O JURIJU MURIJU V AFRIKI
- SLIKAMO JURIJA V AFRIKI – velika skupinska slikarja
- POIMENUJEMO AFRIŠKE ŽIVALI, POIŠČEMO JIH V KNJIGAH O ŽIVALIH

Punčka Hana,
avtor: Andreja Supe,
Vrtec "Otona
Župančiča"
Slovenska Bistrica

POTUJEMO PO SVETU NEEVROPSKE DEŽELE

© UNICEF/
HQ04-0085/
Christine Nesbitt

- IGRAMO SE POSNEMANJE GIBANJA, OGLAŠANJA IN OBNAŠANJA AFRIŠKIH ŽIVALI
- BEREMO SLIKANICE
- RAZVRŠČANJE: AFRIŠKE/DRUGE ŽIVALI
- OBISK ŽIVALSKEGA VRTA – POSEBNO STROKOVNO VODSTVO ZA OGLED AFRIŠKIH ŽIVALI
- SAMI IZDELAMO PLAKAT – afriške živali
- ŽIVLJENJE V AFRIŠKI VASI – pogovor ob ogledovanju knjig, fotografij
- SLIKAMO AFRIŠKO VAS Z DOMAČINI – velika skupinska slikarija
- NA OBISKU IBRAHIM IZ MALIJA: diapozitivi, glasba, ples, kako živijo otroci in odrasli v Afriki
- NA CD-jih POSLUŠAMO AFRIŠKO GLASBO
- SPOZNAMO ESTO IN ASEYE IZ KNJIGE OTROCI SVETA
- OKRASJE AFRIŠKIH DOMAČINOV: izdelujemo ovratno okrasje Masajev (iz papirnatih krožnikov), nizamo pisane ogrlice in zapestnice
- POJEMO IN PLEŠEMO PO AFRIŠKO: ČAJ-ČAJ-KULEJ (CD – Albinca Pesek)
- IGRAMO NA BOBNE
- IZDELUJEMO SKLEDE IZ LEPILA IN KRPIC
- PREK INTERNETA SI DOPISUJEMO Z MISIJONARJEM IZ AFRIKE
- VROČA AFRIŠKA ZABAVA Z JOSEPHOM Z MADAGASKARJA (popoldan, vabljena vsa družina ...) – petje, ples, igranje na afriška glasbila, diapozitivi, poskušanje eksotičnega tropskega sadja, igra z malimi mulatkami ...

Neknjjižno gradivo:

- Giles Andreae: LEVČEK LEO, KRALJ LJUBEZNI. Ilustr. David Wojtowycz. Radovljica: Didakta, 1997.
- In Koli Bofane: BIBI IN RAČKI. Ilustr. Gabriel Lefebvre. Tržič: Učila, 1999.
- Meta Brulec: KROKI. Ilustr. Silvan Omerzu. Ljubljana: Karantanija, 1997.
- Michael Coleman: GREGOR + SIMONA: ljubezenska zgodb. Ilustr. Tim Warnes. Tržič: Učila, 1999.
- Rudyard Kipling: SLONČEK. Ilustr. Jelka Reichman. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1998. (Velike slikanice).
- Tone Pavček: JURI MURI V AFRIKI: o fantu, ki se ni maral umivati. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000. (Cicibanov vrtljak). (Velike slikanice).
- Tone Pavček: JURI MURI DRUGIČ V AFRIKI. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2001. (Cicibanov vrtljak). (Velike slikanice).
- Jonathan Shipton: KAJ PA OČKA? Tržič: Učila, 1999.
- Julie Sykes: NOČEM ŠE V POSTELJO. Tržič: Učila, 1996.
- TISOČ IN ENA NOČ. Ilustr. Ulrich Schramm. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1980. (Biseri).

Leposlovje:

- ALADIN. Videoposnetek. Ljubljana: Art video, 1993.

PUNČKA IZ CUNJ

V tem poglavju lahko naredimo dečka, oblečenega v arabska oblačila, žensko z zakritim obrazom, temnopolto deklico ...

PRAVLJIČNI JUNAKI

Juri Muri, Aladin ...

© UNICEF/
HQ02-0644/
Alejandro Balaguer

POTUJEMO PO SVETU NEEVROPSKE DEŽELE

AMERIKA

JUŽNA AMERIKA DEŽELA PRAGOZDOV IN NOGOMETA

- OB UPORABI GLOBUSA IN ZEMLJEVIDA SVETA SE POGOVORIMO, KAKO SO EVROPEJCI V ČASU KRIŠTOFA KOLUMBA ODKRILI AMERIKO (ne zamolčimo množičnega pobiranja Indijancev in omalovaževanja njihove dragocene kulture)
- VODENA FANTAZIJSKA IGRA: Z LADJO V AMERIKO (ko preplujemo ocean in se srečamo z Indijanci, ravnamo drugače, kot so ravnali evropski raziskovalci – obnašamo se spoštljivo kot gostje, si izmenjamo darila, občudujemo njihovo kulturo in način življenja, se prijateljsko poslovimo in odplujemo nazaj)
- SPOZNAMO OSKARJA IN CELINO IZ KNJIGE OTROCI SVETA
- PLEŠEMO OB GLASBI JUŽNOAMERIŠKIH INDIJANCEV
- S POMOČJO KNJIG SPOZNAVAMO AMAZONSKI PRAGOZD (Indijance, rastline, živali)
- DIAPOZITIVI: ANDI (alpinistična odprava v Ande)
- PREDMETI IZ JUŽNE AMERIKE (glasbila, oblačila, okrasni predmeti, nakit)
- POBARVANKA: PONČO
- SKUPINSKA SLIKARIJA: PERU (Indijanci, Andi, lame ...)
- VESELI BRAZILSKI KARNEVAL (kostumi, poslikave obraza, nakit, glasbila ...) – plešemo ob južnoameriških skladbah (CD – Albinca Pesek)
- LANINA BABI IN DEDI POREČATA S POTOVANJA PO MEHIKI (pogovor, slike, predmeti, spalna mreža, sombrero, mehiška hrana)
- IZDELAVA INDIJANSKIH STATEV iz deščice in žebljev, izbira primerne volne, tkanje indijanskih preprog
- NA NOGOMETNEM IGRIŠČU: LATINSKI ŠPORT št. 1: SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO – ARGENTINA : BRAZILIJА (prava nogometna žoga, sodniška piščalka, rumeni in rdeči kartoni, prva pomoč, nogometni dresi za obe reprezentanci)
- DAN ARAŠIDOV (luščimo in jemo arašide, poskusimo arašidovo maslo, nizamo ogrlice iz arašidovih lupinic)
- POTUJEMO V AMAZONIJO, SPOZNAVAMO DEŽELE DEŽEVNEGA PRAGOZDA – pljuča našega planeta (rastline, živali, ljudje ...)

Poučna literatura:

- Gian Paolo Ceserani: MAJI. Ilustr. Piero Ventura. Ljubljana: Domus, 1989. (Zgodbe starega sveta).
- Louis-René Nougier: V ČASU MAJEV, AZTEKOV IN INKOV: Amerika od poselitve do Krištofa Kolumba. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1991. (Kako so živelji).

Leposlovje:

- Michael Foreman: ZMAGOVITI GOL! Ljubljana: Didakta, 2002.

PUNČKA IZ CUNJ

**PUNČKA IZ CUNJ – OBLEČENA V MEHIŠKA TRADICIONALNA OBLAČILA
BRAZILSKA PLESALKA ALI NOGOMETĀŠ**

SEVERNA AMERIKA DEŽELA KAVBOJK IN KOKAKOLE, 1. DEL

- Z LETALOM ODLETIMO V SEVERNO AMERIKO
- SPOZNAMO AMERIŠKO ZASTAVO, DENAR
- TEDDY BEAR ŠTEJE PO ANGLEŠKO (posebna didaktična igračka iz Amerike)

POTUJEMO PO SVETU NEEVROPSKE DEŽELE

© United Nations Photo/
108815/
John Isaac

- ŽIVLJENJE V AMERIŠKEM VELEMESTU – nebotičniki, nakupovalna središča, večpasovnice, McDonald's, zabaviščni centri (naredimo velemesto iz lesenih legokock, risanje velemesta ...)
- OGLEDAMO SI VIDEOKASETO: VESOLJSKA POSTAJA – iz vesoljskega centra na Floridi
- VODENA FANTAZIJSKA IGRA: OBIŠČIMO VESOLJSKI CENTER IN POLETIMO V VESOLJE
- DISNEYLAND:
 - prebiramo knjige z Disneyjevimi junaki (mišek Miki, Minnie, Pluton, racman Jaka ...)
 - OGLEDAMO SI VIDEOKASETO: Walt Disney: SNEGULJČICA
 - LUTKOVNA PREDSTAVA: MIŠEK MIKI PRAZNUJE ROJSTNI DAN (nastopijo igrače otrok)
 - pobarvanka: DISNEYJEVI JUNAKI
- POGOVOR OB NASTAJAOČEM PLAKATU: RESNIČNA ZGODBA O KAVBOJIH IN OSVAJANJU DIVJEGA ZAHODA (razbijamo stereotipe o romantičnih dneh osvajanja Divjega zahoda)
- DŽINSPARTI: oblecemo se v džins, jahamo konje na palicah, plešemo ob kantriju
- AMERIŠKI ŠPORTI (fotografije, rezviziti): bejzbol, ragbi, golf ...
- IZLET V NARAVO: igramo ameriške športe na travniku

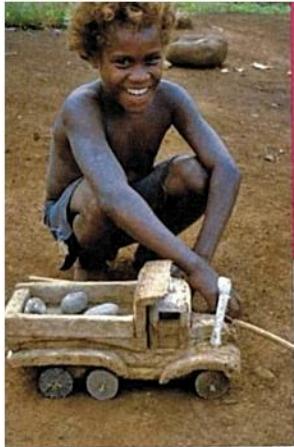
PUNČKA IZ CUNJ

Tudi v tem poglavju lahko izbiramo: med kavbojem, hollywoodsko zvezdo in pravljično junakinjo iz Disneyjevih pravljic, ki se pridruži našim že nastalim pravljičnim junakom.

SEVERNA AMERIKA

DEŽELA INDIJANCEV, 2. DEL

- S POMOČJO KNJIG SPOZNAVAMO PRVOBITNO ŽIVLJENJE SEVERNOAMERIŠKIH INDIJANCEV STAROSELCEV
- IZDELUJEMO INDIJANSKE PERJANICE IZ PAPIRJA IN PTIČJIH PERES
- OTROCI SKUPAJ S STARŠI IZDELajo LOK IN GA PRINESEJO V VRTEC
- IZ PALIC, VRVIC IN PLASTELINA IZDELAMO RIBIŠKE PALICE IN RIBE IZ PAPIRJA
- BEREMO INDIJANSKE PRAVLJICE IN SLIKANICE
- IZ VELIKIH KONZERV NAREDIMO INDIJANSKE BOBNE
- VSAKDO DOBI SVOJE INDIJANSKO IME IN AMULET OKROG VRATU (poseben obred). IMENA: Padajoči sneg, Srebrni blisk, Hitri vranec, Veliki orel, Zlata zvezda, Beli cvet, Pojoča ptica, Bela luna, Zlato pero, Sončni žarek, Mala školjka, Plešoči list, vzgojiteljici: Zelena reka, Rdeča gora
- IGRAMO SE INDIJANSKO VAS:
 - postavimo šotor
 - poslikamo si obraze po indijansko
 - nataknemo si perjanice, amulete
 - razdelimo loke, konje, ribiške palice
 - otroci si izberejo svojo družino, razdelimo vloge
 - vsaka družina dobi posodo, odeje, hrano, kamne za ognjišče in polena za ogenj ...
 - naredimo ribnik z ribami
 - igramo se družinsko življenje Indijancev po njihovih tradicionalnih pravilih; moški lovijo, skrbijo za konje, ženske kuhajo, skrbijo za otroke in domači šotor ...
 - občasno praznujemo sredi vasi: bobni, plesi (CD – Albinca Pesek)
 - igramo se indijanske športne igre
 - moški gredo na lov na bizone

© United Nations Photo/
84645/
W. Stone

POTUJEMO PO SVETU NEEVROPSKE DEŽELE

Poučna literatura:

- Jean-Louis Riepeyrout: V ČASU OSVAJANJA DIVJEGA ZAHODA: 1764–1901: od ustanovitve St. Louisa do osvojitve Zahoda. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1991. (Kako so živeli).
- Mike Stotter: NAJLEPŠA KNJIGA O DIVJEM ZAHODU. Tržič: Učila, 1998.

Leposlovje:

- Géraldine Elschner: Mali Indijanček Padajoči sneg. Ilustr. Monika Schliephac. Ljubljana. Epta, 1999.
- Géraldine Elschner: Mala Indijančica Plešoči list. Ilustr. Monika Schliephac. Ljubljana. Epta, 2001.
- INDIJANSKE PRAVLJICE. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1961. (Zlata ptica).

PUNČKA IZ CUNJ INDIJANKA

AVSTRALIJA

AVSTRALIJA DEŽELA KENGURUJEV

- POGOVOR O AVSTRALSKIH ZNAMENITOSTIH OB FOTOGRAFIJAH IZ KNJIGE AUSTRALIA
- POIŠČEMO ZEMLJEVID Z AVSTRALSKE ZABAVE IN VANJ VRİŞEMO ZNAMENITOSTI (rdeče srce Avstralije Uluru, kenguruji, koale, kuščarji, velika mesta na obali, deskanje, morski psi, koralni greben, puščava, tropski predel, črede ovac ...)
- SPOZNAMO AVSTRALSKE ŽIVALI, GIBAMO SE KOT TE ŽIVALI
- IZDELUJEMO AVSTRALSKE ŽIVALI IZ PLASTELINA
- SPOZNAMO AVSTRALSKE STAROSELCE IN PRISELJENCE
- SPOZNAMO DEKLICO ROSITO – AVSTRALSKO ABORIDŽINKO IZ KNJIGE OTROCI SVETA
- POSLUŠAMO ABORIDŽINSKO GLASBO (CD – Albinca Pesek)

Poučna literatura:

- V SANJSKEM ČASU: bajanja in verovanja avstralskih rjavih ljudstev. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1978. (Zlata ptica).

PUNČKA IZ CUNJ ROSITA, ABORIDŽINSKA DEKLICA

LITERATURA

© UNICEF/
HQ05-0788/
Josh Estey

Literatura:

Poučna literatura:

- ATLAS ČLOVEŠTVA. Ljubljana: Mladinska knjiga, Koprodukcija, 1991.
- Graham Bateman: ENCIKLOPEDIJA SVETOVNE GEOGRAFIJE. Ljubljana: Pisanica, 1997.
- Barnabas in Anabel Kindersley: OTROCI VSEGDA SVETA: spoznajmo otroke z vseh koncev sveta. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1996.
- Mary Ann F. Kohl: MALI POPOTNIK: umetnine, dejavnosti, projekti in izumi z vsega sveta. Ljubljana: Educy, 1999.
- Annette Langen: FELIKSOVA PISMA: zajček potuje okoli sveta. Ilustr. Constanza Droop. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2001.
- Annette Langen: FELIKSOVA KUHARSKA KNJIGA: zajček zbira recepte z vsega sveta. Ilustr. Constanza Droop. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002.
- MOJ PRVI ATLAS SVETA. Tržič: Učila International, 2002.
- OTROŠKI ATLAS SVETA. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1995.
- PESMI IN PLESI LJUDSTEV SVETA ZA OTROKE. Zbrala Albinca Pesek in Svanibor Pettan. Ilustr. Lucijan Reščič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000. (Murenček).
- Revija NATIONAL GEOGRAPHIC
- Revija SVET IN LJUDJE – turistično-popotniški mesečnik
- Revija GEA
- Philip Steele: ZAKAJ NEKI IMAMO ZASTAVE in druga vprašanja o ljudeh in deželah. Murska Sobota: Pomurska založba, 1996.

Leposlovje:

- ČUDEŽNI MLINČEK: ljudske pripovedi s celega sveta. Izbrala in na novo povedala Anja Štefan. Ilustr. Zvonko Čoh ... et al. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002. (Deteljica).
- MAMKA BRŠLJANKA: pravljice s celega sveta. Uredila in prevedla Kristina Brenk. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999. (Deteljica).
- Maggie Pearson: PRAVLJICE Z VSEGA SVETA. Ilustr. Joanne Moss. Tržič: Učila, 1997.
- ZLATA SKLEDICA: pravljice z vsega sveta. Uredila Kristina Brenk. Ilustr. Ančka Gošnik Godec. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1980. (Zlata ptica).
- Zvone Šeruga: INDIJANCI BREZ PERJA: otroški potopis: s Kajo okoli sveta. Ljubljana: samoz. 1996.
- Celotna zbirka ljudskih pravljic Zlata ptica Založbe Mladinska knjiga.

Neknjizno gradivo:

- ČUDOVITE ŽIVALICE (CD). Ljubljana: DZS, 1998.
- MOJE PRVO ČUDOVITO RAZISKOVANJE SVETA (CD). Ljubljana: DZS, 1997. (Multimedija), (Učenje in zabava).
- WORLD ATLAS (CD). London: Dorling Kindersley Multimedia, 1998.

TAKO SMO SE IGRALI

VIKINGI PRIPRAVLJAJO VEČERJO

Foto: Karmen Majcen

AZIJSKE LEPOTICE

Foto: Karmen Majcen

MUSLIMANA Z ŽENAMA NA POTOVANJU ČEZ PUŠČAVO

Foto: Karmen Majcen

TAKO SMO SE IGRALI

Foto: Karmen Majcen

NOGOMETNO PRVENSTVO: ARGENTINA : BRAZILIJA 23

Foto: Karmen Majcen

OBISK GLASBENIKA JOSEPHA Z MADAGASKARJA

Foto: Karmen Majcen

PERUJSKA GLASBENIKA

TAKO SMO SE IGRALI

Foto: Karmen Majcen

V BANKI SMO SAMI NAPOLNILI UNICEFOV HRANILNIK

Foto: Karmen Majcen

V KITAJSKI RESTAVRACIJI SMO JEDLI S PALIČICAMI

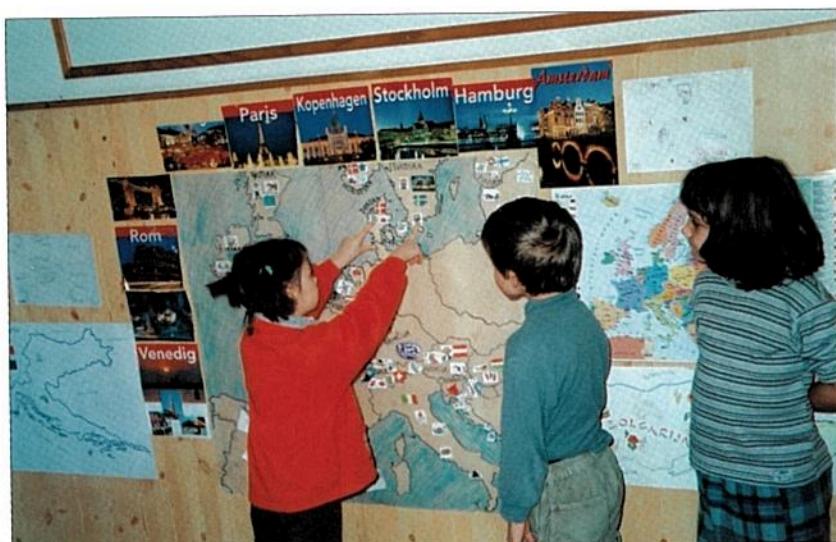
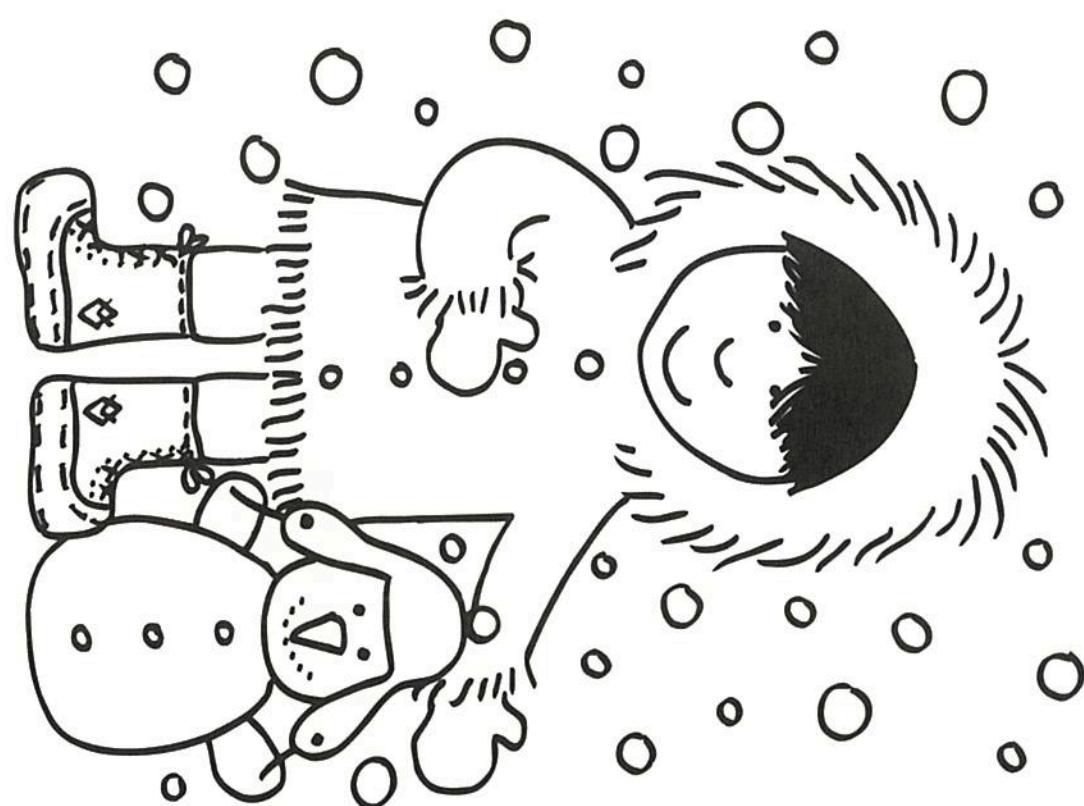
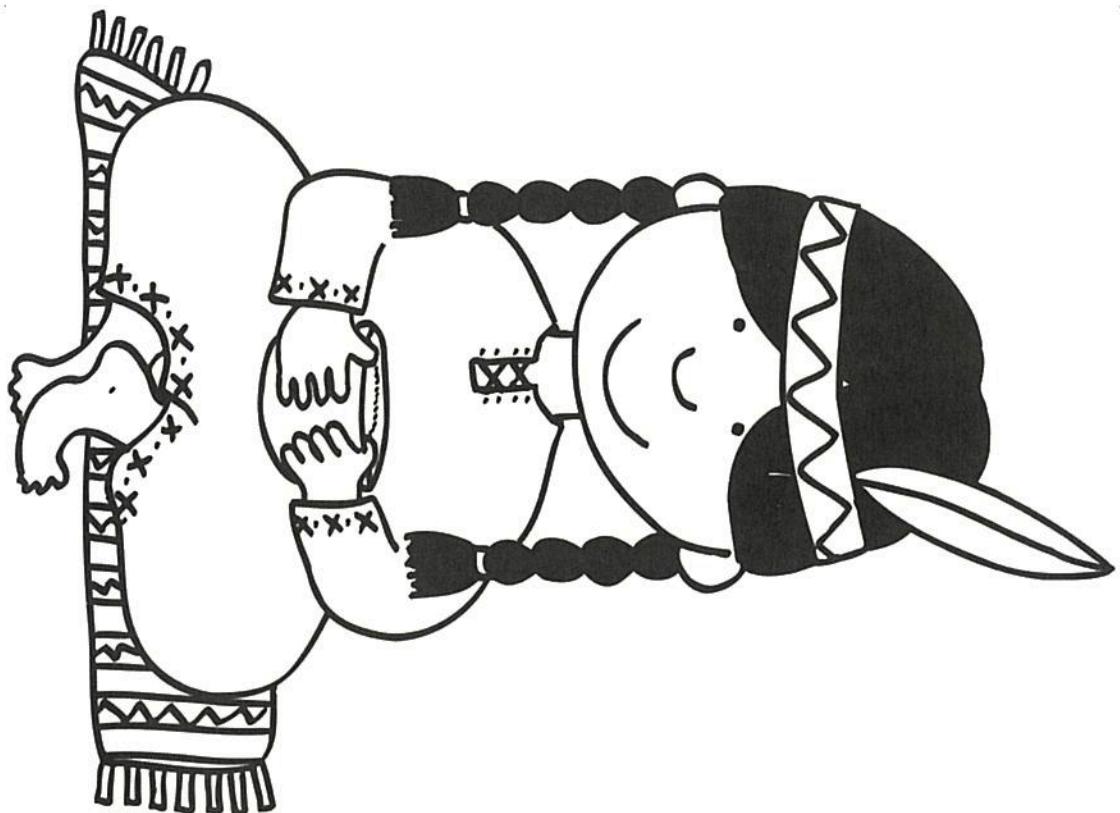

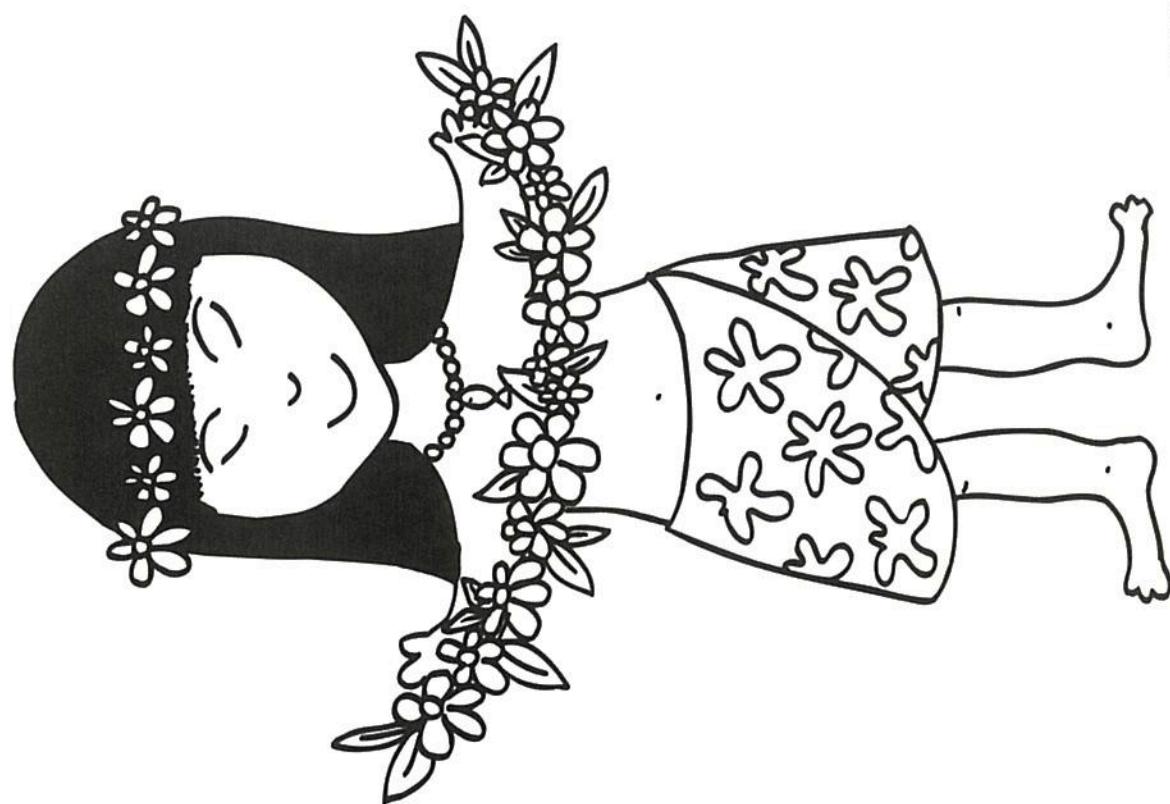
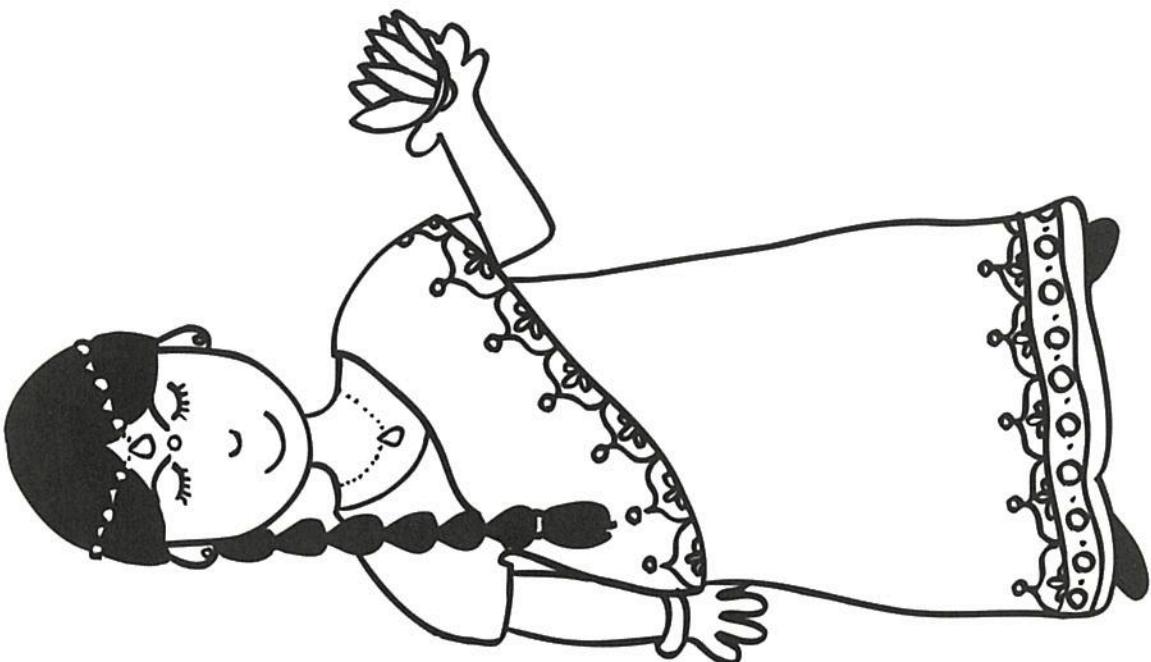
Foto: Karmen Majcen

POGLEJ, TU SO ŽIVELI VIKINGI!

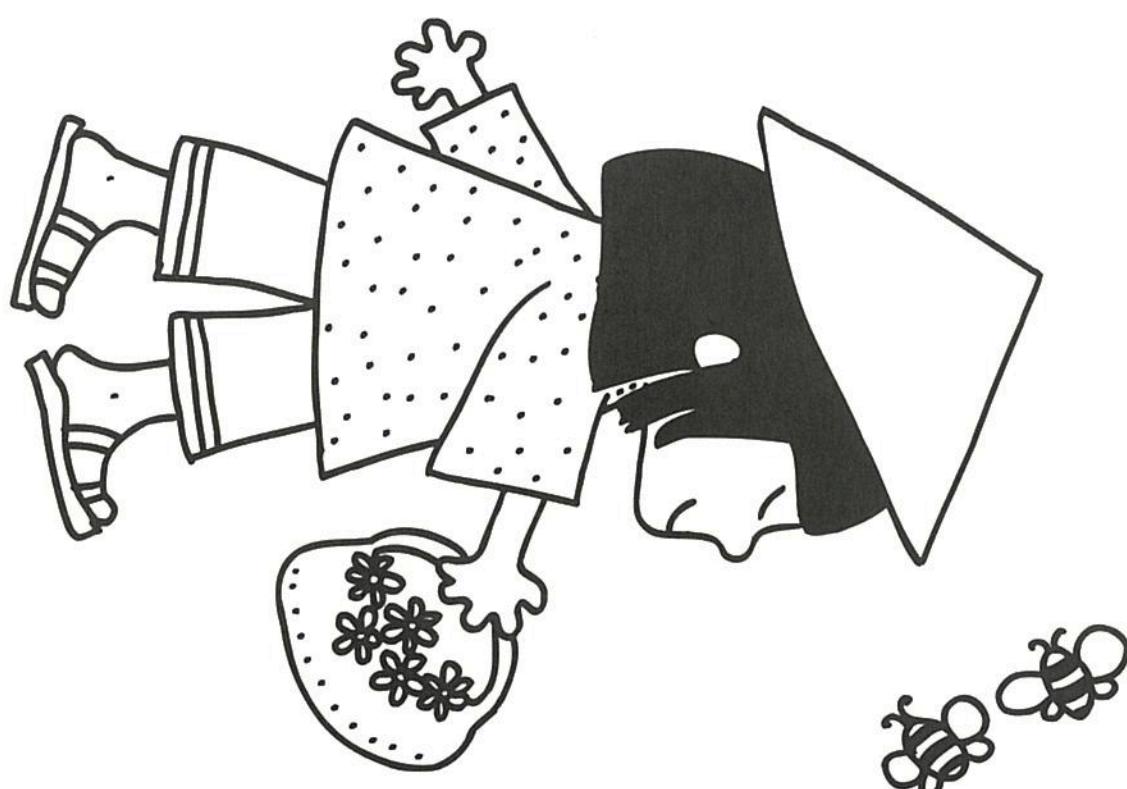
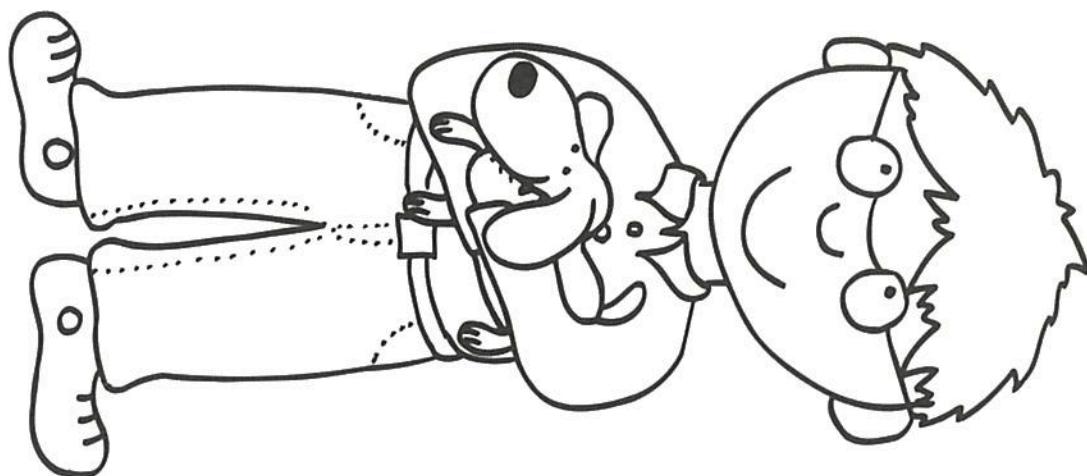
POBARVANKA ZA NAJMLAJŠE

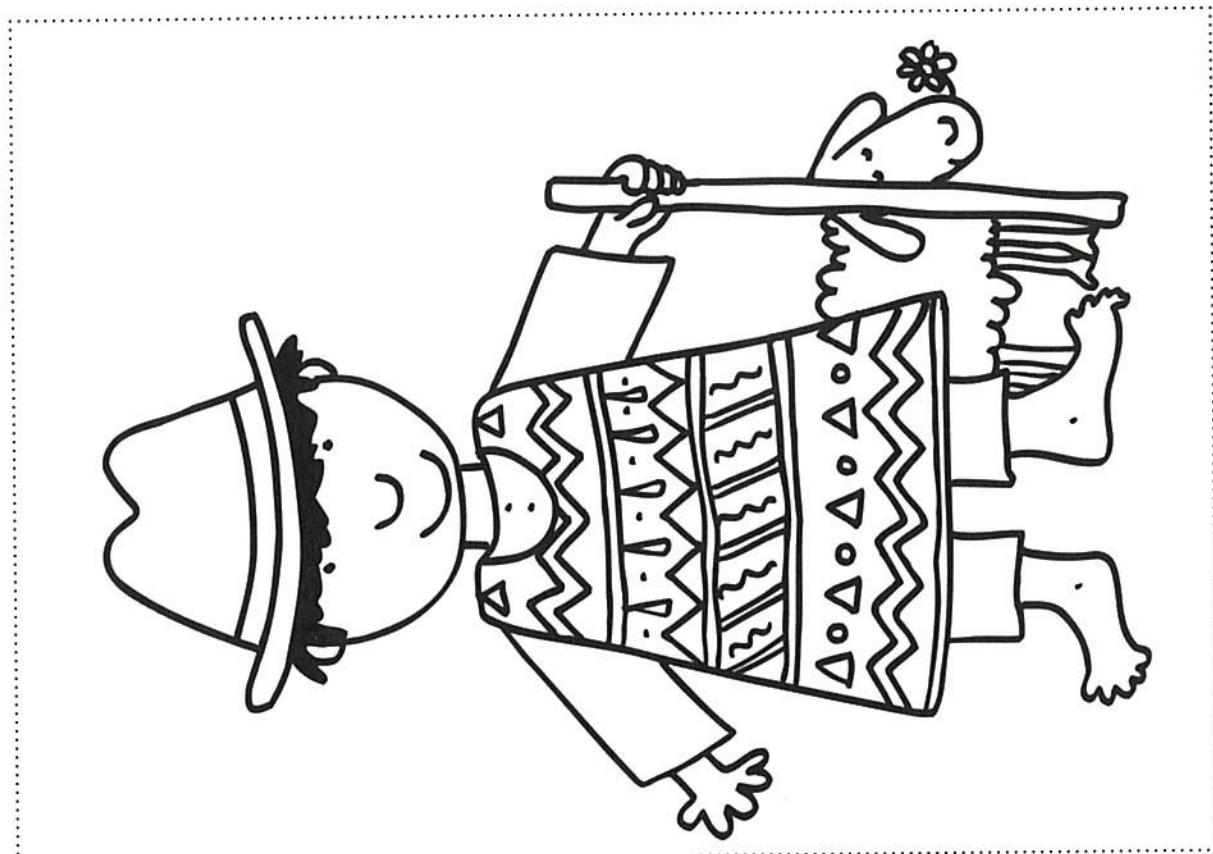
POBARVANKA ZA NAJMLAJŠE

POBARVANKA ZA NAJMLAJŠE

POBARVANKA ZA NAJMLAJŠE

PUNČKA IZ CUNJ GRE Z VAMI NA POTOVANJE

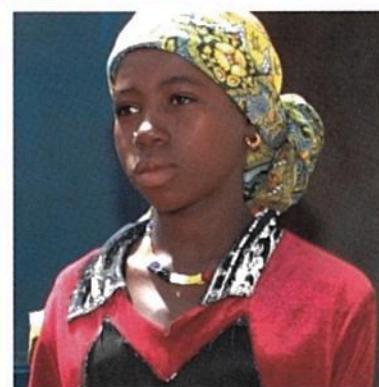
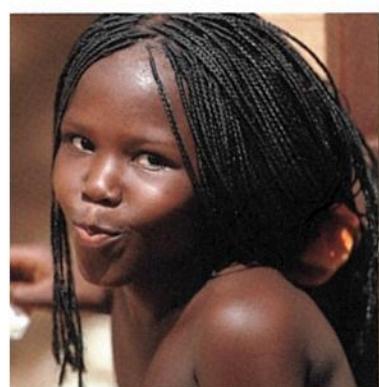
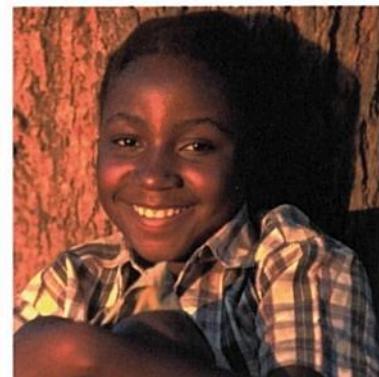
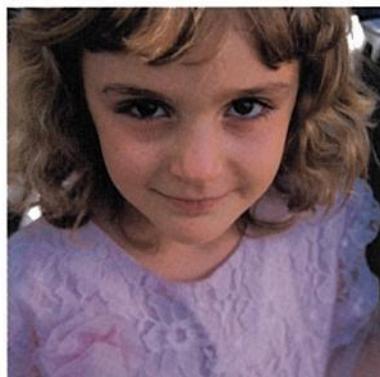
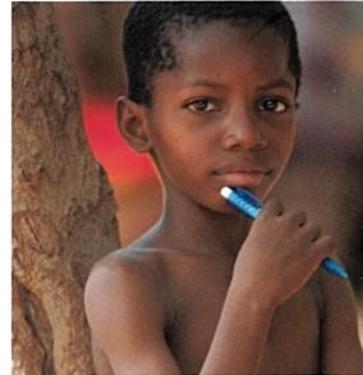
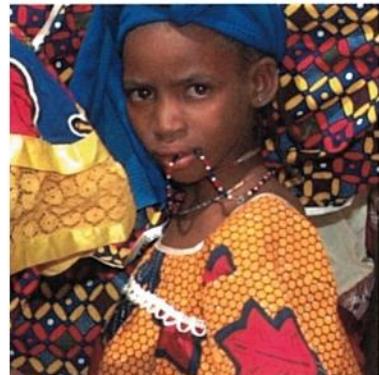
Projekt Punčka iz cunj, ki poteka pod sloganom "Posvoji punčko in reši otroka", zagotavlja cepljenje otrokom v državah v razvoju proti šestim nalezljivim boleznim (davica, tetanus, oslovski kašelj, ošpice, otroška paraliza in tuberkuloza). Po zaključku potovanja pošljete punčke na UNICEF Slovenija. Punčke, ki jih boste poslali na naš naslov, bodo posvojili novi prijatelji. S tem boste otroku v kateri izmed držav v razvoju zagotovili cepljenje in mu tako rešili življenje.

Izdelovanje punčk iz cunj temelji na aktivnem sodelovanju otrok. Vsaka punčka je ročno izdelana in unikatna. Z veliko domišljije jih otroci skupaj z vzgojiteljicami in vzgojitelji izdelujejo v vrtcih, osnovnošolci in dijaki pa v času razrednih ur, podaljšanem bivanju ali med različnimi krožki.

Med izvajanjem projekta otroci spoznavajo tradicijo, običaje in življenjske razmere otrok v državah v razvoju, razvijajo svojo kreativnost, predvsem pa krepijo občutek, da lahko tudi sami pomagajo sovrstnikom po svetu. UNICEF-ove punčke iz cunj pomembno povezujejo različne generacije in imajo vpliv na socialno življenje oseb, vključenih v projekt. Vzgojiteljice in starši sporočajo, da se ob in s punčko veliko več pogovarjajo z otroki o medsebojnih odnosih, pričakovanjih in vrednotah.

Med izdelovanjem punčk in fantkov otrokom razložite pomen in bistvo projekta Punčke iz cunj. Povejte jim, da boste s tem pomagali otrokom v državah, ki so manj razvite kot Slovenija, da ti otroci ne hodijo v vrtec in šolo in da tudi kot starejši ostajajo doma, kuhajo, perejo, pospravljajo in skrbijo za mlajše brate in sestre. Večina teh otrok je bolnih, ker niso cepljeni, saj ni denarja za cepiva.

Vsako izdelano punčko poimenujte in zanjo napišite zgodbo: kako ji je ime, koliko članov šteje njena družina, ali hodi v šolo, kakšna je njena hiša ... Ko imata punčka ali fantek svojo identiteto, se lahko odpravita na potovanje po domovih otrok. Seveda ne brez svojega dnevnika, v katerega bodo starši zapisovali, kako so njihovi otroci preživeli dan ali teden skupaj s punčko. Tudi vi, vzgojiteljice in vzgojitelji, zapišite, kaj se je punčka novega naučila na potovanju, v času, ki ga je preživila s skupino otrok v igralnici.

OBI

unicef